

DIREKTYVOS (ES) 2017/1371 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis</p>	<p>Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 7, 8, 95, 205, 206, 207 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 100³ straipsniu įstatymo projektas (toliau – BK projektas). Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas, patvirtintas 2000 m. rugsėjo 26 d. įstatymu Nr. VIII-1968, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2017 m. lapkričio 29 d. iki 2018 m. rugsėjo 30 d. (toliau – BK). Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas 2000 m. liepos 18 d. įstatymu Nr. VIII-1864 (toliau – CK). Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, patvirtintas 2002 m. kovo 14 d. įstatymu Nr. IX-785, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. (toliau – BPK). Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas Nr. I-599, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2018 m. liepos 1 d. (toliau – Prokuratūros įstatymas). Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymas Nr. I-907, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2015 m. balandžio 14 d. (toliau – Valstybės kontrolės įstatymas).</p>	<p>Perkėlimo į nacionalinę teisę lygis</p>
<p><i>1 straipsnis</i> Dalykas Šia direktyva nustatomos būtiniausias taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų kovojant su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu ir kita neteisėta veikla apibrėžties, siekiant sustiprinti apsaugą nuo tiems finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų laikantis Sąjungos <i>acquis</i> šioje srityje.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę nereikalauja.</i></p>	
<p><i>2 straipsnis</i> Terminų apibrėžtis ir taikymo sritis 1. Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtis: a) Sąjungos finansiniai interesai reiškia visas pajamas, išlaidas ir turtą, patenkančią, įgytą per arba mokėtiną į: i) Sąjungos biudžetą; ii) pagal Sutarties įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetus arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomus ir prižiūrimus biudžetus;</p>	<p><i>Pastaba. Tyčinis Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas ir kitos šioje Direktyvoje numatytos nusikalstamos veikos yra pilna apimtimi kriminalizuotos visuma žemiau išvardintų BK straipsnių, kurie nesieja (neriboja) veikos draudžiamumo ir jos baudžiamumo su žalos darymu ar naudos gavimu būtent iš Europos Sąjungos biudžeto ar pagal Sutarties įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetų arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų ir prižiūrimų biudžetų. Atitinkamai, vadovaujantis žemiau nurodytomis BK normomis, baudžiamoji atsakomybė kaltininkui atsiranda nepriklausomai nuo subjekto, iš kurio buvo gauta nauda arba kuriam buvo padaryta žala. Be to, tam tikrų BK straipsnių, susijusių su šios Direktyvos nusikalstamomis veikomis, dispozicijose (pvz. BK 207, 216, 225, 227 ir pan. straipsniai) padarytos žalos (apskritai jokiam subjektui) požymis kartais apskritai nėra įtvirtintas ir baudžiamoji atsakomybė kaltininkui atsiranda net nepriklausomai</i></p>	<p>Visiškas</p>

<p>b) juridinis asmuo reiškia subjektą, turintį teisinį subjektiškumą pagal taikytiną teisę, išskyrus valstybes ar valstybinės valdžios funkcijas vykdančias viešąsias įstaigas ir viešąsias tarptautines organizacijas.</p>	<p><i>nuo bet kuriam subjektui padarytos žalos ir tokios žalos dydžio. Be to, žemiau nurodytuose BK straipsniuose įtvirtinti didelės naudos ar didelės žalos požymių dydžiai (kurie dažniausiai siekia vos 150 MGL (kas prilygsta 7 500 EUR) arba 250 MGL (kas prilygsta 12 500 EUR)) yra žymiai mažesni nei šios Direktyvos 7 straipsnyje nurodyti didelės naudos ar didelės žalos dydžiai (t.y. nauda/žala, viršijanti 100 000 EUR). Dėl šių priežasčių pažymėtina, kad BK normos šiuo aspektu numato baudžiamąją atsakomybę žymiai platesne apimtimi negu to reikalauja Direktyvos nuostatos.</i></p> <p>CK:</p> <p>2.33 straipsnis</p> <p>Juridinio asmens sąvoka</p> <p>1. Juridinis asmuo yra savo pavadinimą turinti įmonė, įstaiga ar organizacija, kuri gali savo vardu įgyti ir turėti teises bei pareigas, būti ieškovu ar atsakovu teisme.</p> <p><...></p> <p>2.34 straipsnis. Viešieji ir privatieji asmenys</p> <p>1. Juridiniai asmenys skirstomi į viešuosius ir privačiuosius.</p> <p>2. Viešieji juridiniai asmenys yra valstybės ar savivaldybės, jų institucijų arba kitų asmenų, nesiekiančių naudoti sau, įsteigti juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti viešuosius interesus (valstybės ir savivaldybės įmonės, valstybės ir savivaldybės įstaigos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės ir t. t.).</p> <p>3. Privatieji juridiniai asmenys yra juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti privačius interesus.</p> <p><...></p> <p>2.74 straipsnis. Juridinių asmenų teisnumas</p> <p>1. Privatieji juridiniai asmenys gali turėti ir įgyti bet kokias civilines teises ir pareigas, išskyrus tas, kurioms atsirasti reikalingos tokios fizinio asmens savybės kaip lytis, amžius bei giminytė.</p> <p>2. Viešieji juridiniai asmenys turi specialųjį teisinumą, t. y. jie gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja jų steigimo dokumentams ir veiklos tikslams.</p> <p><...></p> <p>BK</p> <p>20 straipsnis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė</p> <p>1. Juridinis asmuo atsako tik už nusikalstamas veikas, už kurių padarymą šio kodekso specialiojoje dalyje numatyta juridinio asmens atsakomybė.</p> <p>2. Juridinis asmuo atsako už fizinio asmens padarytas nusikalstamas veikas tik tuo atveju, jeigu nusikalstamą veiką juridinio asmens naudai arba interesais padarė fizinis asmuo, veikęs</p>
--	--

<p>2. Pajamų iš nuosavų išteklių iš PVM atveju ši direktyva taikoma tik bendros PVM sistemos atžvilgiu vykdomų sunkių nusikalstamų veikų atveju. Šios direktyvos tikslais nusikalstama veika bendros PVM sistemos atžvilgiu laikoma sunkia, kai 3 straipsnio 2 dalies d punkte apibrėžti tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra susiję su dviem ar daugiau Sąjungos valstybių narių teritorija ir bendra jų padaryta žala yra ne mažesnė kaip 10 000 000 EUR.</p>	<p>individualiai ar juridinio asmens vardu, jeigu jis, eidamas vadovaujančias pareigas juridiniame asmenyje, turėjo teisę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atstovauti juridiniam asmeniui arba 2) priimti sprendimus juridinio asmens vardu, arba 3) kontroliuoti juridinio asmens veiklą. <p>3. Juridinis asmuo gali atsakyti už nusikalstamas veikas ir tuo atveju, jeigu jas juridinio asmens naudai padarė juridinio asmens darbuotojas ar įgaliotas atstovas šio straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros arba kontrolės.</p> <p>4. Juridinis asmuo gali atsakyti už kontroliuojamo arba jam atstovaujancio kito juridinio asmens šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytomis sąlygomis padarytas nusikalstamas veikas, jeigu jos padarytos pirmiau nurodyto juridinio asmens naudai jame vadovaujančias pareigas einancio ar jo įgalioto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros ar kontrolės.</p> <p>5. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė nepašalina fizinio asmens, kuris padarė, organizavo, kurstė arba padėjo padaryti nusikalstamą veiką, baudžiamosios atsakomybės. Juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės už jo naudai arba jo interesais fizinio asmens padarytą, organizuotą, kurstytą ar padėtą padaryti nusikalstamą veiką nepašalina fizinio asmens baudžiamoji atsakomybė, taip pat tai, kad fizinis asmuo už šią veiką atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės arba jis nėra traukiamas atsakomybėn dėl kitų priežasčių.</p> <p>6. Pagal šį kodeksą neatsako valstybė, savivaldybė, valstybės ir savivaldybės institucija ir įstaiga bei tarptautinė viešoji organizacija. Valstybės ir savivaldybės institucijomis ir įstaigomis nelaikomos ir pagal šį kodeksą atsako valstybės ir savivaldybės įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, ir akcinės bendrovės bei uždarosios akcinės bendrovės, kurių visos akcijos ar jų dalis nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei.</p> <p><i>Pastaba. PVM sukčiavimas kriminalizuotas BK 182 straipsnyje, kuris ir yra teisinių praktikoje inkriminuojamas kaltininkai PVM sukčiavimo atvejais, ir jis apima veikas, kuriais kėsinamasi apgaule įgyti netgi nedidelės vertės turtą. Vadovaujantis BK 190 straipsnio nuostatomis (kurios tiesiogiai taikomos BK 182 straipsniui), nedidelės vertės turtu pripažįstamas turtas, kurio vertė viršija vos 3 MGL (šiuo metu – 150 EUR), ir tokio dydžio turto įgijimas sukčiaujant laikytinas baudžiamuoju nusizengimu, tuo tarpu nusikalimu laikytinas vos 5 MGL (šiuo metu – 250 EUR) dydžio sumų viršijancio turto apgaulingas įgijimas (t. y. sukčiaujant). Tuo tarpu stambaus masto sukčiavimu BK 182 straipsnio prasme (ir atitinkamai PVM sukčiavimo prasme) laikytinas tik 250 MGL (šiuo metu – 12500 EUR) dydžio sumų viršijancio turto apgaulingas įgijimas (t. y. sukčiaujant). Kartu BK 182 straipsnio (kuris Lietuvoje inkriminuojamas PVM sukčiavimo atvejais) kvalifikavimas ir inkriminavimas taip pat nereikalauja, kad šis nusikalimas būtų susijęs su dviem ar daugiau Sąjungos valstybių narių teritorija (kaip minima direktyvoje). Nurodytais aspektais BK nuostatos įgyvendina Direktyvos nuostatas žymiai platesne apimtimi negu reikalaujama.</i></p>
--	--

<p>3. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių mokesčių administravimo struktūrai ir veikimui.</p>	<p>BK 190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas 1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos. <...></p> <p>Perkėlimo nereikalauja.</p>	
<p>Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas 3 straipsnis</p> <p>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis <u>Sąjungos finansiniams</u> interesams <u>kenkiantis</u> sukčiavimas būtų laikomas nusikalstama veika.</p> <p>2. Šios direktyvos tikslais toliau nurodyta veikla laikoma Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu:</p>	<p><i>Pastaba. Tyčinis Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas (įskaitant visus šios Direktyvos 3 straipsnyje nurodytus tokio sukčiavimo sudėties elementus) yra pilna apimtimi kriminalizuotas visuma žemiau išvardintų BK straipsnių, kurie nesieja (neriboja) veikos draudžiamumo ir jos baudžiamumo su žalos padarymu ar naudos gavimu būtent iš Europos Sąjungos biudžeto ar pagal Sutarties įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biūrų ir agentūrų biudžetų arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų ir prižiūrimų biudžetų. Atitinkamai, vadovaujantis žemiau nurodytomis BK normomis, baudžiamoji atsakomybė kaliminkui atsiranda nepriklausomai nuo subjekto, iš kurio buvo gauta nauda arba kuriam buvo padaryta žala. Be to, tam tikrų BK straipsnių, susijusių su šios Direktyvos 3 straipsnyje nurodytu sukčiavimu, dispozicijose padarytos žalos (apskritai jokiam subjektui) požymis kartais apskritai nėra įtvirtintas (pvz. BK 207 straipsnis) ir baudžiamoji atsakomybė kaliminkui atsiranda net nepriklausomai nuo subjekto padarytos žalos ir tokios žalos dydžio. Be to, žemiau nurodytuose BK straipsniuose įtvirtinti didelės naudos ar didelės žalos požymių dydžiai (kurie dažniausiai siekia vos 150 MGL (kas prilygsta 7 500 EUR) arba 250 MGL (kas prilygsta 12 500 EUR)) yra žymiai mažesni nei šios Direktyvos 7 straipsnyje nurodyti didelės naudos ar didelės žalos dydžiais (t. y. žala/nauda, viršijanti 100000 EUR). Galiausiai, BK 182 straipsnyje kriminalizuotas sukčiavimas (kaip ir turto pasisavinimas arba turto išvaistymas) apima net tokias nusikalstamas veikas, kuriomis kesinamasi apgaule įgyti netgi nedidelės vertės turtą ir vos 3 MGL (šiuo metu – 150 EUR) dydžio turto įgijimas sukčiaujant laikytinas baudžiamuoju nusižengimu, o nusikaltimu laikytinas vos 5 MGL (šiuo metu – 250 EUR) dydžio sumą viršijančio turto apgaulingas įgijimas (t. y. sukčiaujant). Dėl šių priežasčių pažymėtina, kad BK normos šiuo aspektu numato baudžiamąją atsakomybę žymiai platesne apimtimi negu to reikalauja šios Direktyvos nuostatos.</i></p>	<p>Visiškas</p>

<p>a) su viešaisiais pirkiniais nesusijusių išlaidų srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:</p> <p>i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neišmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,</p>	<p>BK:</p> <p>182 straipsnis. Sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausa, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes arba išvengė didelės vertės turtinės prievolės, arba ją panaikino, arba sukčiavo dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</p> <p>3. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė nedidelės vertės turtinės prievolės arba ją panaikino, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausa, arba laisvės apribojimu, arba areštu.</p> <p>4. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.</p> <p>5. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.</p> <p>190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos. <...></p> <p>207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule gavo kreditą, paskolą, subsidiją, laidavimo ar banko garantijos raštus arba kitus kreditinius įsipareigojimus, baudžiamas bausa arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje apgaule pripažistami įvairūs veiksmai, pavyzdžiui, sąmoningas asmenų suklaidinimas pateikiant suklaidotus dokumentus, nurodant neteisingus ar melagingus duomenis ir pan. (t. y. aktyvioji apgaule) arba nutylint tikruosius faktus ir (ar) esmines jų apsisprendimui dėl turto, turtinės teisės perleidimo ar turtinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisingą pareigą apie jas pranešti (t. y. pasyvioji apgaule). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-183-942/2018)</i></p>
---	--

ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba

BK:

182 straipsnis. Sukčiavimas

1. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
2. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes arba išvengė didelės vertės turtinės prievolės, arba ją panaikino, arba sukčiavo dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.
3. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė nedidelės vertės turtinės prievolės arba ją panaikino, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.
4. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.
5. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.

190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas

1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos.
<..>

207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas

1. Tas, kas apgaule gavo kreditą, paskolą, subsidiją, laidavimo ar banko garantijos raštus arba kitus kreditinius įsipareigojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.

Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje apgaule pripažistami įvairūs veiksmai, pavyzdžiui, sąmoningas asmenų suklaidinimas pateikiant suklaidotus dokumentus, nurodant neteisingus ar melagingus duomenis ir pan. (t. y. aktyvioji apgaule) arba nutylint tikruosius faktus ir (ar) esmines jų apsisprendimui dėl turto, turtinės teisės perleidimo ar turtinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisinę pareigą apie jas pranešti (t. y. pasyvioji apgaule). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-183-942/2018)

<p>iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti;</p>	
<p>b) su viešaisiais pirkimais susijusių išlaidų srityje, bent tuo atveju, kai tokie veiksmai padaromi ar neveikiama siekiant, kad nusikalstamų veikų vykdytojas arba kitas asmuo gautų neteisėto pelno, padarant nuostolį Sąjungos finansiniams interesams – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:</p>	<p>BK:</p> <p>206 straipsnis. Kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimas ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką</p> <p>1. Tas, kas gavęs 150 MGL dydžio ar didesnės vertės kreditą, paskolą ar tikslinę paramą panaudojo juos ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.</p> <p>2. Tas, kas gavęs kreditą ar paskolą panaudojo jį ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką ir negrąžino jo laiku, ir dėl to kreditoriui, laiduotojui arba kitam asmeniui padarė didelės turtinės žalos, baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.</p> <p>3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>212 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje nurodyta didelė turtinė žala yra 150 MGL dydžio suma viršijanti žala.</p> <p><..></p>
<p>i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neįmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,</p>	<p>BK:</p> <p>182 straipsnis. Sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes arba išvengė didelės vertės turtinės prievolės, arba ją panaikino, arba sukčiavo dalyvaujamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</p> <p>3. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė nedidelės vertės turtinės prievolės arba ją panaikino, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir</p>

<p>ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba</p>	<p>baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.</p> <p>4. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.</p> <p>5. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.</p> <p>190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos.</p> <p><..></p> <p>207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule gavo kreditą, paskolą, subsidiją, laidavimo ar banko garantijos raštus arba kitus kreditinius įsipareigojimus, baudžiamas bausda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje apgaule pripažįstami įvairūs veiksmai, pavyzdžiui, sąmoningas asmenų suklaidinimas pateikiant suklaidotus dokumentus, nurodant neteisingus ar melagingus duomenis ir pan. (t. y. aktyvioji apgaule) arba nutylint tikruosius faktus ir (ar) esmines jų apsisprendimui dėl turto, turinės teisės perleidimo ar turinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisinę pareigą apie jas pranešti (t. y. pasyvioji apgaule). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-183-942/2018)</i></p> <p>BK:</p> <p>182 straipsnis. Sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turinės prievolės arba ją panaikino, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes arba išvengė didelės vertės turinės prievolės, arba ją panaikino, arba sukčiavo dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</p> <p>3. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė nedidelės vertės turinės prievolės arba ją panaikino, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.</p>
--	--

<p>iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti, pakenkiant Sąjungos finansiniams interesams;</p>	<p>4. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.</p> <p>5. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.</p> <p>190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos. <..></p> <p>207 straipsnis. Kreditinis sukčiavimas</p> <p>1. Tas, kas apgaule gavo kreditą, paskolą, subsidiją, laidavimo ar banko garantijos raštus arba kitus kreditinius įsipareigojimus, baudžiamas bausme arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje apgaule pripažistami įvairūs veiksmai, pavyzdžiui, sąmoningas asmenų suklaidinimas pateikiant suklastotus dokumentus, nurodant neteisingus ar melagingus duomenis ir pan. (t. y. aktyvioji apgaule) arba nutylint tikruosius faktus ir (ar) esmines jų apsisprendimui dėl turto, turinės teisės perleidimo ar turinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisinę pareigą apie jas pranešti (t. y. pasyvioji apgaule). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-183-942/2018)</i></p> <p><i>Pastaba. Viešųjų pirkinų srityje Europos Sąjungos lėšos gali būti panaudotos kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti, jas neteisėtai pasisavinant arba iššvaistant. Lietuvos teismų praktikoje nurodoma, kad objektyviai turto pasisavinimas reiškiasi neteisėtu, neatlygintinu kalnininkui svetimo, jam patikėto ar jo žinioje buvusio turto (turinės teisės) pavertimu savo turto (turine teise), pažeidžiant turto patikėjimo ar perdavimo jo žiniai sąlygas ir taip padarant žalą turto savininkui. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2017 m. lapkričio 7 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-261-648/2017)</i></p> <p><i>Turto iššvaistymui būdinga tai, kad kalnininkui patikėtas ar jo žinioje esantis svetimas turtas (turinė teisė) tretiesiems asmenims perleidžiamas neteisėtai, nesilaikant nustatytos turto (turinės teisės) perleidimo tvarkos, o teisėtam turto (turinės teisės) savininkui jo vertė neatlyginama, t. y. tokiu būdu padaroma žala. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. gegužės 22 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-179-697/2018). Patikėtas turtas ar turinė teisė – tai einamųjų pareigų, specialiųjų pavedimų, sutarčių ar kitu</i></p>
---	---

teisiniu pagrindu kaltininko valdomas svetimas turtas ar turtinė teisė, į kuriuos kaltininkas turi teisiskai apibrėžtus įgaliojimus, o žinioje esantis turtas ar turtinė teisė – tai toks turtas ar turtinė teisė, kai kaltininkas dėl savo einamų pareigų turi teisę pavaldiems ar kitiems asmenims, kuriems šis turtas ar turtinė teisė patikėti, duoti nurodymus dėl jų panaudojimo. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2017 m. lapkričio 7 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-234-699/2017).

BK:

183 straipsnis. Turto pasisavinimas

1. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
2. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.
3. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba areštu.
4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.
5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.

184 straipsnis. Turto iššvaistymas

1. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba laisvės apribojimu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.
3. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausda, arba areštu.
4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos veikos yra nusikalstamos ir tais atvejais, kai jos padarytos dėl neatsargumo.
5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.
6. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas

1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos.

<...>

<p>c) <u>kitų pajamų nei d punkte nurodytos pajamos iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:</u></p> <p>i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip neteisėtai sumažinami Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų ištekliai,</p> <p>ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba</p>	<p>BK:</p> <p>205 straipsnis. Apgaulingas pareiškimas apie juridinio asmens veiklą</p> <p>1. Tas, kas juridinio asmens vardu oficialioje ataskaitoje ar paraiškoje pateikė apgaulingus duomenis apie juridinio asmens veiklą ar turtą ir šiuo pareiškimu suklaidino valstybės instituciją, tarptautinę viešąją organizaciją, kreditorių, juridinio asmens dalyvį ar kitą asmenį, kuris dėl to patyrė didelės turinės žalos, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>212 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje nurodyta didelė turinė žala yra 150 MGL dydžio sumą viršijanti žala.</p> <p>220 straipsnis. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas</p> <p>1. Tas, kas siekdamas išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL, įrašė į deklaraciją arba į nustatytą tvarka patvirtintą ataskaitą ar kitą dokumentą žinomai neteisingus duomenis apie asmens pajamas, pelną, turtą ar jų naudojimą ir pateikė juos valstybės įgaliotai institucijai, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.</p> <p>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką, kai mokesčių suma viršija 750 MGL arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</p> <p>3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>222 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas</p> <p>1. Tas, kas apgaulingai tvarkė teisės aktų reikalaujamą buhalterinę apskaitą arba paslėpė, sunaikino ar sugadino apskaitos dokumentus, jeigu dėl to negalima visiškai ar iš dalies nustatyti asmens veiklos, jo turto, nuosavo kapitalo ar įsipareigojimų dydžio ar struktūros, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>BK:</p> <p>205 straipsnis. Apgaulingas pareiškimas apie juridinio asmens veiklą</p> <p>1. Tas, kas juridinio asmens vardu oficialioje ataskaitoje ar paraiškoje pateikė apgaulingus duomenis apie juridinio asmens veiklą ar turtą ir šiuo pareiškimu suklaidino valstybės</p>
---	---

<p>iii) ne pagal paskirtį panaudojama teisėtai įgyta nauda ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas.</p>	<p>instituciją, tarptautinę viešąją organizaciją, kreditorių, juridinio asmens dalyvį ar kitą asmenį, kuris dėl to patyrė didelės turtinės žalos, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>212 straipsnis. Savokų išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje nurodyta didelė turtinė žala yra 150 MGL dydžio suma viršijanti žala.</p> <p>220 straipsnis. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas</p> <p>1. Tas, kas siekdamas išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL, įrašė į deklaraciją arba į nustatytą tvarka patvirtintą ataskaitą ar kitą dokumentą žinomai neteisingus duomenis apie asmens pajamas, pelną, turtą ar jų naudojimą ir pateikė juos valstybės įgaliotai institucijai, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.</p> <p>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką, kai mokesčių suma viršija 750 MGL arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</p> <p>3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>222 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas</p> <p>1. Tas, kas apgaulingai tvarkė teisės aktų reikalaujamą buhalterinę apskaitą arba paslėpė, sunaikino ar sugadino apskaitos dokumentus, jeigu dėl to negalima visiškai ar iš dalies nustatyti asmens veiklos, jo turto, nuosavo kapitalo ar įsipareigojimų dydžio ar struktūros, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje apgaulingu duomenų pateikimu pripažįstamas ir informacijos nutylėjimas. Apgaulės požymis apima tiek suklastotų dokumentų pateikimą ir kitokius melagingų duomenų pateikimo būdus, tiek ir nutylėjimą juridiskai svarbių faktų ar aplinkybių, galinčių nulemti neigiamą įstaigos sprendimą. (Panevėžio apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2013 m. vasario 14 d. nuosprendis baudžiamojoje byloje Nr. 1A-54-366-2013). Apgaulingų duomenų pateikimas - tai tikrovės neatitinkančių, melagingų faktų, aplinkybių, apie kuriuos būlina pranešti ir kurie galėjo turėti įtakos sprendimui dėl kredito išdavimo, pateikimas arba jų nutylėjimas. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2006 m. balandžio 11 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-213/2006).</i></p> <p><i>Pastaba. Mokesčių surinkimo srityje Europos Sąjungos biudžetui skirtos surinktos lėšos (pvz., gauti mokesčiai) gali būti neteisėtai pasisavintos ar iššvaistytos (pvz., mokesčius administruojantis asmuo pasisavina ar perleidžia kitam asmeniui turtą ar pajamas, kurios</i></p>
---	---

turėtų būti įmokėtos į Europos Sąjungos biudžetą). Be to, kaltininkui atsakomybė gali kilti ir už piktnaudžiavimą (pvz., kai kaltininkas yra mokesčių administratorius ir yra laikomas valstybės tarnautoju ar jam prilygintu asmeniu). Kai valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo piktnaudžiaudamas (BK 228 straipsnis) padaro ir turto pasisavinimą ar turto iššvaistymą, jo veika kvalifikuojama kaip nusikalstamų veikų, numatytų BK 183 ar 184 ir 228 straipsniuose, sutaptis (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyse, priimtose baudžiamosiose bylose Nr. 2K-577/2011, 2K-68/2010, 2K-94/2012, 2K-573/2011).

BK:

183 straipsnis. Turto pasisavinimas

1. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
2. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.
3. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba areštu.
4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.
5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.

184 straipsnis. Turto iššvaistymas

1. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės apribojimu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.
3. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba areštu.
4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos veikos yra nusikalstamos ir tais atvejais, kai jos padarytos dėl neatsargumo.
5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.
6. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas

1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos.

<p>d) pajamų iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas tarpvalstybinių sukčiavimo schemų taikymo atveju, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios su PVM susijusios ataskaitos ar dokumentai ir taip sumažinami Sąjungos biudžeto ištekliai, ii) neatskleidžiama su PVM susijusi informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba iii) teisingos su PVM susijusios ataskaitos pateikiamos siekiant sukčiaujant nuslėpti nesumokėjimo faktą arba neteisėtai sukurti teises susigrąžinti PVM. 	<p><..></p> <p>228 straipsnis. Piktnaudžiavimas</p> <p>1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiauęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešojo organizacija, juridinis ar fizinis asmuo, baudžiamas bausia arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</p> <p>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką siekdamas turinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių, baudžiamas bausia arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.</p> <p>3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Pastaba. Lietuvos teismų praktikoje tam tikrais atvejais sukčiavimu pripažįstami ir nesąžiningi mokesčio mokėtojo veiksmai. Kaip sukčiavimas kvalifikuojami veiksmai į įmonės apskaitą įtraukiant suklustotas PVM sąskaitas faktūras, pateikiant mokesčių administratoriui suklustotas PVM deklaracijas ar kitus dokumentus, taip siekiant įgyti valstybės biudžeto lėšas ar panaikinti (sumažinti) mokesinę prievolę (kasacinės nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-P-78/2012, 2K-7-398/2013 ir kt.). Sukčiavimu laikoma tyčinė veika, panaikinant turtingą prievolę, – nukentėjusiojo turinės teisės, atitinkančios kaltininko ar trečiojo asmens turtingą prievolę, netekimas remiantis fiktyviu juridiniu faktu (pavyzdžiui, fiktyviais atskaitos įskaitos būdais likviduojamas ar sumažinamas į biudžetą mokėtinas PVM ir kt.). Tokia praktika susiformavo atsižvelgus į PVM mokėjimo teisinio reguliavimo specifiką, būtent į galimybę suklustotų PVM sąskaitų faktūrų ir PVM deklaracijų pagrindu įgyti fiktyvią teisę į PVM atskaitą, taip faktiškai susigrąžinti realiai nesumokėtą mokesį (tiesiogiai ar įskaitos būdu). Nors tokios veikos taip pat padaromos mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo srityje, tačiau jomis iš esmės fiktyviu pagrindu (imituojant sandorius, pagal kuriuos neva sumokėtas pirkinio PVM, šiais tikslais kurtant jokios veiklos nevykdančias įmones ir pan.) grobiamos valstybės biudžeto lėšos. Tokios nusikalstamos veiklos organizatoriai, vykdytojai, kursytojai ir padėjėjai suvokia, kad sukuria valstybei fiktyvią prievolę kompensuoti ūkio subjektui, kurio naudai jie veikia, neva sumokėtą PVM, numato, kad dėl to tas ūkio subjektas įgis fiktyvią teisę į PVM atskaitą, gaus nepagrįstų išmokų iš valstybės biudžeto arba panaikins (sumažins) savo mokesinę prievolę, o valstybės biudžetas dėl to patirs žalą, ir to nori (tiesioginė tyčia). Tais atvejais, kai PVM sukčiavimo schema lemia ne tik PVM, bet ir kitų mokesčių prievolių apgaulingą panaikinimą (sumažinimą), laikytina, kad nauda, gauta nesumokant šių mokesčių, sudaro to paties sukčiavimo dalyką (kasacinės nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-171/2010, 2K-27/2014, 2K-156-788/2016, 2K-348-788/2017 ir kt.). Be to, PVM sukčiavimo vykdymu laikytini ne tik fiziniai veiksmai įgyjant suklustotas sąskaitas faktūras, jas apskaitant, įrašant melagingus duomenis į PVM deklaracijas, pateikiant jas VMI, disponuojant neteisėtai gautais pinigais ir pan., bet ir vadovaujamas pareigas einančių</i></p>
--	--

asmenų atitinkamų sprendimų taip veikti priėmimas, nurodymų davimas pavaldiems asmenims ir pan. Taigi kaltieji asmenys, kurie atsakingi už juridinio asmens veiklą ar eina jame vadovaujamas pareigas, koks bebūtų jų dalyvavimas PVM nusikalstamoje schemoje, laikytini vykdytojais (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-7-29-942/2016). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. gegužės 3 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-159-696/2018). Be to, Lietuvos teismų praktikoje sukčiavimo nusikaltime apgaule pripažįstami įvairūs veiksmai, pavyzdžiui, asmenų suklaidinimas pateikiant suklasotus dokumentus, nurodant neteisingus duomenis ir pan. arba nutylint esmines jų apsisprendimui dėl turto, turtinės teisės perleidimo ar turtinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisinę pareigą apie jas pranešti. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. birželio 12 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-183-942/2018).

Pabrėžtina ir tai, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, apibendrines Lietuvos teismų praktiką sukčiavimo byloje [Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. rugsėjo 7 d. „Teismų praktikos sukčiavimo baudžiamosiose byloje (Baudžiamojo kodekso 182 straipsnis) apžvalga“ Nr. AB-36-1. Teismų praktika. 2012, 36.] pripažino BK 182 straipsnio taikymo PVM sukčiavimo atvejais pagrįstumą ir tinkamumą.

BK:

182 straipsnis. Sukčiavimas

1. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausa, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
2. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes arba išvengė didelės vertės turtinės prievolės, arba ją panaikino, arba sukčiavo dalyvaudamas organizuotoje grupėje, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.
3. Tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė nedidelės vertės turtinės prievolės arba ją panaikino, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausa, arba laisvės apribojimu, arba areštu.
4. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.
5. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.

190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas

1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos.

	<p><...></p> <p>Pastaba. PVM sukčiavimas kriminalizuotas BK 182 straipsnyje, kuris ir Lietuvos teismų praktikoje inkriminuojamas kaltininkui PVM sukčiavimo atvejais, ir jis apima veikas, kuriomis kėsinamasi apgaule įgyti netgi nedidelės vertės turtą. Vadovaujantis BK 190 straipsnio nuostatomis (kurios tiesiogiai taikomos BK 182 straipsniui), <u>nedidelės vertės turtu pripažįstamas turtas, kurio vertė viršija vos 3 MGL (šiuo metu – 150 EUR), ir tokio dydžio turto įgijimas sukčiaujant laikytinas baudžiamuoju nusizengimu, tuo tarpu nusikaltimu laikytinas vos 5 MGL (šiuo metu – 250 EUR) dydžio sumą viršijančio turto apgaulingas įgijimas, įskaitant PVM sukčiavimo srityje. Tuo tarpu stambaus masto sukčiavimu BK 182 straipsnio prasme (ir atitinkamai PVM sukčiavimo prasme) laikytinas tik 250 MGL (šiuo metu – 12500 EUR) dydžio sumą viršijančio turto apgaulingas įgijimas (t. y. sukčiaujant). Pabrėžtina, kad šie BK nurodyti dydžiai yra žymiai mažesni nei šios Direktyvos 7 straipsnyje nurodyti didelės naudos ar didelės žalos dydžiais (t. y. žala/nauda, viršijanti 100000 EUR) arba juolab su šios Direktyvos 2 straipsnio 2 dalies nurodytu padarytu žalos dydžiu, skirtu išskirtinai PVM sukčiavimo atvejams (t. y. 10 000 000 EUR). Kartu BK 182 straipsnio (kuris Lietuvoje inkriminuojamas PVM sukčiavimo atvejais) kvalifikavimas ir inkriminavimas taip pat nereikalauja, kad šis nusikaltimas būtų susiję su dviejų ar daugiau Sąjungos valstybių narių teritorija (kaip minima direktyvoje). Dėl šių priežasčių pažymėtina, kad BK normos šiuo aspektu numato baudžiamąją atsakomybę žymiai platesne apimtimi negu to reikalauja Direktyvos nuostatos.</u></p>
<p><i>4 straipsnis</i></p> <p>Kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos</p> <p>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad pinigų plovimas, kaip aprašyta Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalyje, susijęs su turto, įgytu vykdant nusikalstamas veikas, kurioms taikoma ši direktyva, būtų laikomas nusikalstama veika.</p>	<p>Visiškai</p> <p>Pastaba. BK 216 straipsnio sudėtyje nėra įtvirtinti šios Direktyvos 7 straipsnyje nurodyti didelės turtinės žalos arba didelės gautos naudos požymiai, todėl baudžiamoji atsakomybė kaltininkui atsiranda net nepriklausomai nuo bet kuriam subjektui padarytos žalos ar kaltininko gautos naudos naudos dydžių. Nurodytu aspektu BK norma įgyvendina Direktyvos nuostatas platesne apimtimi negu reikalaujama.</p> <p>BK:</p> <p>216 straipsnis. Nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas</p> <p>1. Tas, kas siekdamas nuslėpti ar įteisinti savo paties ar kito asmens turtą, žinodamas, kad jis gautas nusikalstamu būdu, tą turtą įgijo, valdė, naudojo, perdavė jį kitiems asmenims, atliko su tuo turto susijusias finansines operacijas, sudarė sandorius, naudojo jį ūkinėje, komercinėje veikloje, kitaip jį pertvarkė ar melagingai nurodė, kad tai gauta iš teisėtos veiklos, taip pat tas, kas slėpė savo paties ar kito asmens turto tikrąjį pobūdį, šaltinį, buvimo vietą, disponavimą juo, judėjimą arba nuosavybės ar kitas su tuo turto susijusias teises, žinodamas, kad tas turtas gautas nusikalstamu būdu, baudžiamas bausia arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.</p> <p>2. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>224¹ straipsnis. Savokų išaiškinimas</p>

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>už konkretų veikimą ar neveikimą vykdanant įgaliojimus, tiek ir už išimtinę padėtį ar palankumą.</p> <p>6. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>226 straipsnis. Prekyba poveikiu <...></p> <p>2. Tas, kas pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina arba tariama įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui savo ar kitų asmenų naudai tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjo ar susitarė priimti kyšį arba reikalavo ar provokavo duoti kyšį, arba priėmė kyšį, pažadėjęs paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, baudžiamas bausia arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</p> <p><...></p> <p>4. Tas, kas padarė šio straipsnio 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.</p> <p>5. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs, arba pažadėjęs ar susitaręs priimti, arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu.</p> <p><...></p> <p>8. Už šio straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>230 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas <...></p> <p>4. Šiame skyriuje nurodytas <u>kyšis</u> yra bet kokios turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui (materialios ar nematerialios, turinčios ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinčios) forma išreikštas neteisėtas ar nepagrįstas atlygis už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdanant įgaliojimus.</p> <p>5. Šiame skyriuje nurodytas įgaliojimų vykdymas apima bet kokią naudojamąsi valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens padėtimi, nesvarbu, ar tai patenka į valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui teisės aktais apibrėžtą įgaliojimų sritį, ar ne.</p> <p><...></p>
--	--

b) Šioje direktyvoje aktyvijoji korupcija reiškia asmens veiksmą, kuriuo jis tiesiogiai ar per tarpininką žada, siūlo arba suteikia bet kokią naudą valstybės pareigūnui ar trečiajam asmeniui už tai, kad tas, eidamas pareigas arba vykdydamas savo funkcijas veikia arba neveikia taip, kad pakenkiama arba gali būti pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.

BK:

227 straipsnis. Papirkimas

1. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyši valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.
2. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyši valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyši, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.
4. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyši, padarė baudžiamąjį nusizengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.
5. Asmuo, padaręs šio straipsnio 1, 2, 3 ar 4 dalyje numatytus veiksmus, atsako pagal šį kodeksą už stekimą kyšiu tiek valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens konkretaus veikimo ar neveikimo vykdant įgaliojimus, tiek ir išimtinės padėties arba šio asmens palankumo, nepaisant to, kaip jo veiksmus suprato valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo.
6. Asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyši ir jis, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyši, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat jeigu kyši jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.
7. Šio straipsnio 6 dalis netaikoma asmeniui, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė ar pažadėjo duoti arba davė kyši šio kodekso 230 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui.
8. Už šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

226 straipsnis. Prekyba poveikiu

1. Tas, kas stiekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktų atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam

prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veikę ar neveiktę vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

<...>

3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

<...>

5. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs, arba pažadėjęs ar susitaręs priimti, arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.

6. Asmuo, kuris padarė šio straipsnio 1, 3 ar 5 dalyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

7. Šio straipsnio 6 dalis netaikoma asmeniui, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė ar pažadėjo duoti arba davė kyšį šio kodekso 230 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui.

8. Už šio straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

230 straipsnis. Savokų išaiškinimas

<...>

4. Šiame skyriuje nurodytas kyšis yra bet kokios turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui (materialios ar nematerialios, turinčios ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinčios) forma išreikštas neteisėtas ar nepagrįstas atlygis už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdanč įgaliojimus.

5. Šiame skyriuje nurodytas įgaliojimų vykdymas apima bet kokią naudojamąsi valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens padėtimi, nesvarbu, ar tai patenka į valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui teisės aktais apibrėžtą įgaliojimų sritį, ar ne.

6. Šio kodekso 72 straipsnio nuostatų taikymo tikslais šio skyriaus 226 straipsnio 1, 3, 5 dalyse ir 227 straipsnyje uždraustų veikų rezultatu pripažįstamas tiesiogiai ar netiesiogiai iš šių veikų gautas bet kokio pavidalo turtas, įskaitant turčinę naudą, atsiradusią dėl pageidaujamo valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veikimo ar neveikimo vykdanč

<p>3. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis pasisavinimas būtų laikomas nusikalstama veika.</p> <p>Šioje direktyvoje pasisavinimas reiškia valstybės pareigūno, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai patikėtas lėšų ar turto valdymas, veiksmą, kuriuo jis skiria ar išmoka lėšas arba pasisavina ar panaudoja turtą ne pagal nustatytą paskirtį bet kuriuo būdu, kuriuo pakenkiama Sąjungos finansiniams interesams.</p>	<p>įgaliojimus, nesvarbu, ar ji gauta vykdamant veiklą, kuria teisės aktų nustatyta tvarka gali būti verčiamasi teisėtai, ar ne.</p> <p><i>Pastaba. Tyčinis pasisavinimas, kaip apibrėžta šioje Direktyvos straipsnio dalyje, paprastai padaromas šias lėšas ar turtą neteisėtai pasisavinant arba juos iššvaistant. Lietuvos teisimų praktikoje nurodoma, kad objektyviai turto pasisavinimas reiškiasi neteisėtu, neatlygintinu kaltininkui svetimo, jam patikėto ar jo žinioje buvusio turto (turtinės teisės) pavertimu savo turtu (turtine teise), pažeidžiant turto patikėjimo ar perdavimo jo žiniai sąlygas ir taip padarant žalą turto savininkui. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2017 m. lapkričio 7 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-261-648/2017)</i></p> <p><i>Turto iššvaistymui būdinga tai, kad kaltininkui patikėtas ar jo žinioje esantis svetimas turtas (turtinė teisė) tretiesiems asmenims perleidžiamas neteisėtai, nesilaikant nustatytos turto (turtinės teisės) perleidimo tvarkos, o teisėtam turto (turtinės teisės) savininkui jo vertė neatlyginama, t. y. padaroma žala. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2018 m. gegužės 22 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-179-697/2018).</i></p> <p><i>Patikėtas turtas ar turtinė teisė – tai einamų pareigų, specialių pavedimų, sutarčių ar kitu teisiniu pagrindu kalininko valdomas svetimas turtas ar turtinė teisė, į kuriuos kaltininkas turi teisiskai apibrėžtus įgaliojimus, o žinioje esantis turtas ar turtinė teisė – tai toks turtas ar turtinė teisė, kai kaltininkas dėl savo einamų pareigų turi teisę pavaldiesiems ar kitiems asmenims, kuriems šis turtas ar turtinė teisė patikėti, duoti nurodymus dėl jų panaudojimo. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2017 m. lapkričio 7 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-234-699/2017). Kai valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo piktnaudžiaudamas (BK 228 straipsnis) padaro ir turto pasisavinimą ar turto iššvaistymą, jo veika kvalifikuojama kaip nusikalstamų veikų, numatytų BK 183 ar 184 ir 228 straipsniuose, sutaptis (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyse, priimtose baudžiamosiose bylose Nr. 2K-577/2011, 2K-68/2010, 2K-94/2012, 2K-573/2011). Tais atvejais, kai turtas nėra nei pasisavinintas, nei iššvaistytas, tačiau valdytojas šį turtą netinkamai naudoja ir tuo daro žalą, kaltininkui atsakomybė taip pat kyla už piktnaudžiavimą (BK 228 straipsnis).</i></p> <p>BK:</p> <p>183 straipsnis. Turto pasisavinimas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės atėmimu iki trejų metų. 2. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų. 3. Tas, kas pasisavino jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba areštu. 4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridiniai asmenys.
---	---

<p>4. Šioje direktyvoje valstybės pareigūnas reiškia:</p> <p>a) bet kurį Sąjungos pareigūną ar nacionalinį pareigūną, įskaitant kitos valstybės narės nacionalinius pareigūnus ir trečiųjų valstybių nacionalinius pareigūnus:</p>	<p>5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.</p> <p>184 straipsnis. Turto iššvaistymas</p> <p>1. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį svetimą turtą ar turtinę teisę, baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės apribojimu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.</p> <p>2. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį didelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę arba didelės mokslinės, istorinės ar kultūrinės reikšmės turinčias vertybes, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.</p> <p>3. Tas, kas iššvaistė jam patikėtą ar jo žinioje buvusį nedidelės vertės svetimą turtą ar turtinę teisę, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba areštu.</p> <p>4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos veikos yra nusikalstamos ir tais atvejais, kai jos padarytos dėl neatsargumo.</p> <p>5. Už šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytas veikas asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas.</p> <p>6. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>190 straipsnis. Turto vertės išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje numatytas turtas yra didelės vertės, kai jo vertė viršija 250 MGL dydžio sumą, ir nedidelės vertės – kai jo vertė viršija 3 MGL, bet neviršija 5 MGL dydžio sumos. <...></p> <p>228 straipsnis. Piktinaudžiavimas</p> <p>1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktinaudžiavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešojo organizacija, juridinis ar fizinis asmuo, baudžiamas bausia arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</p> <p>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką siekdamas turtinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių, baudžiamas bausia arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.</p> <p>3. Už šio straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p>
	<p>Visiškumas</p>

<p>i) Sąjungos pareigūnas reiškia asmenį, kuris yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> —pareigūnas ar kitas Sąjungos pagal sutartį pasamdytas tarnautojas, kaip apibrėžta Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygose, nustatytuose Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁶⁾ (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), arba —valstybės narės arba bet kurios viešosios ar privačiosios įstaigos į Sąjungą komandiruotas asmuo, atliekantis Sąjungos pareigūnų ar kitų tarnautojų funkcijoms lygiavertės funkcijas. <p>Nedarant poveikio nuostatomis dėl privilegijų ir imunitetų, išdėstytiems protokoluose Nr. 3 ir Nr. 7, pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų nariai ir tokių įstaigų darbuotojai prilyginami Sąjungos pareigūnams tiek, kiek jiems netaikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai;</p> <p>ii) nacionalinis pareigūnas suprantamas remiantis „pareigūno“ arba „valstybės tarnautojo“ apibrėžtimi valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurioje atitinkamas asmuo vykdo savo funkcijas.</p>	<p>BK</p> <p>230 straipsnis. Savokų išaiškinimas</p> <p><...></p> <p>2. Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris, nesvarbu, koks jo statusas pagal užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos teisės aktus, atlieka valdžios atstovo funkcijas, įskaitant teismines, turi administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas. Užsienio valstybe laikoma bet kokia užsienio teritorija, nesvarbu, koks jos teisinis statusas, ir apima visus valdymo lygmenis ir sritis.</p> <p><...></p> <p>5. Šiame skyriuje nurodytas įgaliojimų vykdymas apima bet koki naudojimąsi valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens padėtimi, nesvarbu, ar tai patenka į valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui teisės aktais apibrėžtą įgaliojimų sritį, ar ne.</p> <p><...></p> <p>BK</p> <p>230 straipsnis. Savokų išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje nurodyti valstybės tarnautojai yra valstybės politikai, valstybės pareigūnai, teisėjai, valstybės tarnautojai pagal Valstybės tarnybos įstatymą ir kiti asmenys, kurie, dirbdami ar kitais įstatyme numatytais pagrindais eidami pareigas valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose, atlieka valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgaliojimus, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas.</p> <p>2. Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris, nesvarbu, koks jo statusas pagal užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos teisės aktus, atlieka valdžios atstovo funkcijas, įskaitant teismines, turi administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias</p>
--	--

<p>Vis dėlto procesinių veiksmų, susijusių su valstybės narės pareigūnu arba trečiosios valstybės nacionaliniu pareigūnu, kuriuos yra inicijavusi kita valstybė narė, atveju pastaroji neprivalo taikyti „nacionalinio pareigūno“ apibrėžties, išskyrus atvejus, kai ta apibrėžtis yra suderinama su jos nacionaline teise.</p> <p>Terminas „nacionalinis pareigūnas“ apima asmenis, kurie eina vykdomąsias, administracines arba teisėjo pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu. Asmenys, kurie eina teisėkūros pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu, prilyginami nacionaliniams pareigūnams;</p>	<p>pareigas. Užsienio valstybe laikoma bet kokia užsienio teritorija, nesvarbu, koks jos teisinis statusas, ir apima visus valdymo lygmenis ir sritis.</p> <p><...></p> <p>5. Šiame skyriuje nurodytas įgaliojimų vykdymas apima bet kokią naudojamąsi valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens padėtimi, nesvarbu, ar tai patenka į valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui teisės aktais apibrėžtą įgaliojimų sritį, ar ne.</p> <p><...></p> <p>BK</p> <p>230 straipsnis. Savokų išaiškinimas</p> <p><...></p> <p>2. Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris, nesvarbu, koks jo statusas pagal užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos teisės aktus, atlieka valdžios atstovo funkcijas, įskaitant teismines, turi administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas. Užsienio valstybe laikoma bet kokia užsienio teritorija, nesvarbu, koks jos teisinis statusas, ir apima visus valdymo lygmenis ir sritis.</p> <p><...></p> <p>BK</p> <p>230 straipsnis. Savokų išaiškinimas</p> <p>1. Šiame skyriuje nurodyti valstybės tarnautojai yra valstybės politikai, valstybės pareigūnai, teisėjai, valstybės tarnautojai pagal Valstybės tarnybos įstatymą ir kiti asmenys, kurie, dirbdami ar kitais įstatyme numatytais pagrindais eidami pareigas valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose, atlieka valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgaliojimus, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas.</p> <p>2. Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris, nesvarbu, koks jo statusas pagal užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos teisės aktus, atlieka valdžios atstovo funkcijas, įskaitant teismines, turi administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias</p>
--	--

<p>b) bet kurį kitą asmenį, kuriam pavesta vykdyti ir kuris vykdo valstybės tarnybos funkcijas, apimančias Sąjungos finansinių interesų valdymą ar su šiais interesais susijusių sprendimų valstybės narėse arba trečiojoje valstybėje.</p>	<p>pareigas. Užsienio valstybe laikoma bet kokia užsienio teritorija, nesvarbu, koks jos teisinis statusas, ir apima visus valdymo lygmenis ir sritis.</p> <p>BK 230 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas <...></p> <p>2. Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris, nesvarbu, koks jo statusas pagal užsienio valstybės ar tarptautinės viešosios organizacijos teisės aktus, atlieka valdžios atstovo funkcijas, įskaitant teismines, turi administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje. tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas. Užsienio valstybe laikoma bet kokia užsienio teritorija, nesvarbu, koks jos teisinis statusas, ir apima visus valdymo lygmenis ir sritis.</p> <p>3. Be to, valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba arba kitais įstatyme numatytais pagrindais eina pareigas viešajame arba privačiame juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje arba verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus administracinius įgaliojimus, arba turi teisę veikti šio juridinio asmens ar kitos organizacijos vardu, arba teikia viešąsias paslaugas, taip pat arbitras arba prisiėkusiųs.</p> <p><...></p>
<p><i>5 straipsnis</i></p> <p>Kurstymas, pagalba ir bendrininkavimas bei kėsinimasis</p> <p>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už bet kurios iš 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų kurstymą, pagalbą ir bendrininkavimą jas vykdančios būtytų baudžiama kaip už nusikalstamas veikas.</p>	<p>Visiškas</p> <p>BK: 24 straipsnis. Bendrininkavimas ir bendrininkų rūšys</p> <p>1. Bendrininkavimas yra tyčinis bendras dviejų ar daugiau tarpusavyje susitarusių pakaltinamų ir sulaukusių šio kodekso 13 straipsnyje nustatyto amžiaus asmenų dalyvavimas darant nusikalstamą veiką.</p> <p>2. Nusikalstamos veikos bendrininkai yra vykdytojas, organizatorius, kurstytojas ir padėjėjas.</p> <p>3. Vykdytojas yra asmuo, nusikalstamą veiką padaręs pats arba pasitelkęs nepakaltinamus asmenis arba nesulaukusius šio kodekso 13 straipsnyje nustatyto amžiaus asmenis, arba kitus asmenis, kurie dėl tos veikos nėra kalti. Jeigu nusikalstamą veiką padarė keli asmenys kartu, tai kiekvienas iš jų laikomas vykdytoju (bendravykdytoju).</p> <p>4. Organizatorius yra asmuo, subūręs organizuotą grupę ar nusikalstamą susivienijimą, jiems vadovavęs ar koordinavęs jų narių veiklą arba parengęs nusikalstamą veiką ar jai vadovavęs.</p> <p>5. Kurstytojas yra asmuo, palenkęs kitą asmenį daryti nusikalstamą veiką.</p> <p>6. Padėjėjas yra asmuo, padėjęs daryti nusikalstamą veiką duodamas patarimus, nurodymus, teikdamas priemones arba šalinamas kliūtis, saugodamas ar pridengdamas kitus bendrininkus, iš anksto pažadėjęs paslėpti nusikaltėli, nusikalstamos veikos darymo įrankius</p>

<p>ar priemonės, šios veikos pėdsakus ar nusikalstamu būdu įgytus daiktus, taip pat asmuo iš anksto pažadėjęs realizuoti iš nusikalstamos veikos įgytus ar pagamintus daiktus.</p> <p>25 straipsnis. Bendrininkavimo formos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bendrininkavimo formos yra bendrininkų grupė, organizuota grupė, nusikalstamas susivienijimas. 2. Bendrininkų grupė yra tada, kai bet kurioje nusikalstamos veikos stadijoje du ar daugiau asmenų susitaria nusikalstamą veiką daryti, tęsti ar užbaigti, jei bent du iš jų yra vykdytojai. 3. Organizauta grupė yra tada, kai bet kurioje nusikalstamos veikos stadijoje du ar daugiau asmenų susitaria daryti kelis nusikaltimus arba vieną apysunkį, sunkų ar labai sunkų nusikaltimą ir kiekvienas grupės narys, darydamas nusikaltimą, atlieka tam tikrą užduotį ar turi skirtingą vaidmenį. 4. Nusikalstamas susivienijimas yra tada, kai bendrai nusikalstamai veiklai – vienam ar keliems apysunkiams, sunkiems ar labai sunkiems nusikaltimams daryti – susivienija trys ar daugiau asmenų, kuriuos sieja pastovūs tarpusavio ryšiai bei vaidmenų ar užduočių pasiskirstymas. Nusikalstamam susivienijimui prilyginama antikonstitucinė grupė ar organizacija bei teroristinė grupė. <p>26 straipsnis. Bendrininkų baudžiamoji atsakomybė</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bendrininkai atsako tik už tas vykdytojo padarytas nusikalstamas veikas, kurias apėmė jų tyčia. 2. Jeigu vykdytojo nusikalstama veika nutrūko rengiantis ar pasikėsinant ją daryti, organizatorius, kurstytojas ir padėjėjas atsako už rengimąsi ar pasikėsinimą bendrininkaujant padaryti nusikalstamą veiką. 3. Jeigu yra vieno iš bendrininkų baudžiamąją atsakomybę šalinančių, lengvinančių arba sunkinančių aplinkybių, į jas neatsižvelgiama sprendžiant dėl kitų bendrininkų baudžiamosios atsakomybės. 4. Organizatorius, kurstytojas ar padėjėjas atsako pagal šio kodekso straipsnį, numatantį atsakomybę už vykdytojo padarytą veiką, ir šio kodekso 24 straipsnio 4, 5 ar 6 dalį. 5. Nusikalstamo susivienijimo dalyviai, nesvarbu, koks jų vaidmuo darant nusikalstamą veiką, kurią apėmė jų tyčia, atsako pagal šio kodekso 249 straipsnį kaip vykdytojai. 	<p>BK</p> <p>22 straipsnis. Pasikėsinimas padaryti nusikalstamą veiką</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasikėsinimas padaryti nusikalstamą veiką yra tyčinis veikimas ar neveikimas, kuriais tiesiogiai pradedamas daryti nusikaltimas ar baudžiamasis nusižengimas, jeigu veika nebuvo baigta dėl nuo kaltininko valios nepriklausančių aplinkybių. <p>2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už kėsinimąsi įvykdyti bet kurią iš 3 straipsnyje ir 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką.</p>
---	---

	<p>2. Pasikėsinimas padaryti nusikalstamą veiką yra ir tada, kai kaltininkas nesuvokia, jog jis veikos negali pabaigti todėl, kad kėsinasi į netinkamą objektą arba naudoja netinkamas priemones.</p> <p>3. Asmuo už pasikėsinimą padaryti nusikalstamą veiką atsako pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį ir šio kodekso straipsnį, kuris numato atitinkamą baigtą nusikaltimą. Bausmė tokiam asmeniui gali būti švelninama remiantis šio kodekso 62 straipsniu.</p>		Visiškas
<p>6 straipsnis</p> <p>Juridinių asmenų atsakomybė</p> <p>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už bet kurią iš 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, kurias jų naudai padarė bet kuris asmuo, veikęs individualiai arba kaip juridinio asmens struktūrinio padalinio narys, juridinio asmens struktūroje užimantis vadovaujamas pareigas, remiantis:</p> <p>a) įgaliojimais atstovauti juridiniam asmeniui;</p> <p>b) įgaliojimais priimti sprendimus juridinio asmens vardu arba</p> <p>c) įgaliojimais vykdyti kontrolę juridinio asmens struktūroje.</p> <p>2. Valstybės narės taip pat imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn, kai dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto asmens vykdomos priežiūros ar kontrolės nebuvimo jam pavaldus asmuo galėjo įvykdyti bet kurią iš 3, 4 ar 5 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų to juridinio asmens naudai.</p> <p>3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis nėra nesuderinama su baudžiamojo proceso fiziniam asmenims, kurie yra 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai arba kurie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn pagal 5 straipsnį, galimybę.</p>	<p>BK</p> <p>20 straipsnis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė</p> <p>1. Juridinis asmuo atsako tik už nusikalstamas veikas, už kurių padarymą šio kodekso specialiojoje dalyje numatyta juridinio asmens atsakomybė.</p> <p>2. Juridinis asmuo atsako už fizinio asmens padarytas nusikalstamas veikas tik tuo atveju, jeigu nusikalstamą veiką juridinio asmens naudai arba interesais padarė fizinis asmuo, veikęs individualiai ar juridinio asmens vardu, jeigu jis, eidamas vadovaujantis pareigas juridiniame asmenyje, turėjo teisę:</p> <p>1) atstovauti juridiniam asmeniui arba</p> <p>2) priimti sprendimus juridinio asmens vardu, arba</p> <p>3) kontroliuoti juridinio asmens veiklą.</p> <p>3. Juridinis asmuo gali atsakyti už nusikalstamas veikas ir tuo atveju, jeigu jas juridinio asmens naudai padarė juridinio asmens darbuotojas ar įgaliotas atstovas šio straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros arba kontrolės.</p> <p>4. Juridinis asmuo gali atsakyti už kontroliuojamo arba jam atstovaujancio kito juridinio asmens šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytomis sąlygomis padarytas nusikalstamas veikas, jeigu jos padarytos pirmiau nurodyto juridinio asmens naudai jame vadovaujantis pareigas einancio ar jo įgalioto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros ar kontrolės.</p> <p>5. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė nepašalina fizinio asmens, kuris padarė, organizavo, kurstė arba padėjo padaryti nusikalstamą veiką, baudžiamosios atsakomybės. Juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės už jo naudai arba jo interesais fizinio asmens padarytą, organizuotą, kurstytą ar padėtą padaryti nusikalstamą veiką nepašalina fizinio asmens baudžiamoji atsakomybė, taip pat tai, kad fizinis asmuo už šią veiką atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės arba jis nėra traukiamas atsakomybėn dėl kitų priežasčių.</p> <p>6. Pagal šį kodeksą neatsako valstybė, savivaldybė, valstybės ir savivaldybės institucija ir įstaiga bei tarptautinė viešoji organizacija. Valstybės ir savivaldybės institucijomis ir įstaigomis nelaikomos ir pagal šį kodeksą atsako valstybės ir savivaldybės įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, ir akcinės bendrovės bei uždarosios akcinės bendrovės, kurių visos akcijos ar jų dalis nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei.</p>		Visiškas
	<p>7 straipsnis</p> <p>Sankcijos fiziniam asmeniui</p>		Visiškas

<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad už 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas fiziniai asmenys būtų baudžiami taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas baudžiamąsias sankcijas.</p> <p>2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už 3 ir 4 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama skiriant maksimalią sankciją, kuria būtų numatyta laisvės atėmimas.</p> <p>3. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už 3 ir 4 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama skiriant maksimalią <u>ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo sankciją</u>, jeigu šiomis veikomis padaroma didelė žala arba gaunama didelės naudos.</p> <p>Daroma prielaida, kad 3 straipsnio 2 dalies straipsnio a, b ir c punktuose ir 4 straipsnyje nurodytomis nusikalstamomis veikomis padaryta žala arba gauta nauda yra didelė, kai ji susijusi su daugiau nei 100 000 EUR.</p> <p>3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodyta nusikalstama veika padaryta žala arba gauta nauda, kuriai taikoma 2 straipsnio 2 dalis, visada laikoma didele.</p> <p>Be to, valstybės narės gali numatyti maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo sankciją kitomis jų nacionalinėje teisėje apibrėžtomis sunkiomis aplinkybėmis.</p>	<p><i>Pastaba. Visas Direktyvos 3, 4, 5 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas kriminalizuojantys BK straipsniai numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas, kurios, be kita ko, apima baudas ir terminuoto laisvės atėmimo bausmių skyrimo galimybes.</i></p> <p><i>Pastaba. Visas Direktyvos 3, 4 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas kriminalizuojantys BK straipsniai numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas, kurios, be kita ko, numato terminuoto laisvės atėmimo bausmės skyrimo galimybę.</i></p> <p>BK projektas:</p> <p>5 straipsnis. 205 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 205 straipsnį 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas juridinio asmens vardu oficialioje ataskaitoje ar paraiškoje pateikė apgaulingus duomenis apie juridinio asmens veiklą ar turtą ir šiuo pareiškimu suklaidino valstybės instituciją, tarptautinę viešąją organizaciją, kreditorių, juridinio asmens dalyvį ar kitą asmenį, kuris dėl to patyrė didelės turtinės žalos, baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu <u>iki ketverių metų</u>.“</p> <p>6 straipsnis. 206 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 206 straipsnį 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas gavęs kreditą ar paskolą panaudojo jį ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką ir negrąžino jo laiku, ir dėl to kreditoriui, laiduotojui arba kitam asmeniui padarė didelės turtinės žalos, baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu <u>iki ketverių metų</u>.“</p> <p>7 straipsnis. 207 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 207 straipsnį 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas apgaule gavo kreditą, paskolą, subsidiją, laidavimo ar banko garantijos raštus arba kitus kreditinius įsipareigojimus, baudžiamas bausia arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu <u>iki ketverių metų</u>.“</p>
---	--

	<p>Pastaba. <u>Visi kiti nurodyti BK straipsniai, kriminalizuojantys Direktyvos 3, 4 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas (t. y. Direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje nurodytus pavojingiausius šių nusikalstamų veikų atvejus, baustinus 4 metų laisvės atėmimo bausmėmis) numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas, kurios, be kita ko, numato terminuoto laisvės atėmimo bausmės, siekiančios ar viršijančios 4 metus, skyrimo galimybę. Pažymėtina, kad kai kuriais atvejais BK nurodytos maksimalios laisvės atėmimo bausmės yra žymiai griežtesnės ir smarkiai viršija maksimalias šios Direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje nurodytą 4 metų ribą: pvz., už pinigų plovimą (BK 216 str.) ir stambaus masto turto išvaistymą (BK 184 str.) numatyta iki 7 metų bausmė, už stambaus masto sukčiavimą (BK 182 str.) ir neteisingų duomenų apie pajamas pateikimą (BK 220 str.) – iki 8 metų bausmė, už stambaus masto aktyviąją (BK 226 ir 227 str.) ir pasyviąją (BK 225 ir 226 str.) korupcija – iki 7 ar 8 metų bausmės, už stambaus masto turto pasisavinimą (BK 183 str.) – net iki 10 metų bausmė ir pan. Be to, pažymėtina, kad BK nurodytuose straipsniuose įtvirtinti didelės naudos ar didelės žalos požymių dydžiai (kurie dažniausiai siekia vos 150 MGL (kas prilygsta 7 500 EUR) arba 250 MGL (kas prilygsta 12 500 EUR)) yra žymiai mažesni nei šios Direktyvos 7 straipsnyje nurodyti didelės naudos ar didelės žalos dydžiais (t. y. žala/nauda, viršijanti 100 000 EUR). Dėl šių priežasčių pažymėtina, kad BK normos šiuo aspektu numato baudžiamąją atsakomybę žymiai platesne apimtimi negu to reikalauja Direktyvos nuostatos.</u></p>
<p>4. 3 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktuose arba 4 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, susijusių su mažesne nei 10 000 EUR žala arba gauta mažesne nei 10 000 EUR nauda, atveju valstybės narės gali numatyti, kad būtų taikomos kitos nei baudžiamosios sankcijos.</p>	<p>Pastaba. <u>Net ir žymiai mažesnė nei nurodytą žalą (<10 000 EUR) darančios ar su žymiai mažesne nei nurodytas dydis nauda susijusios veikos BK vis tiek pripažįstamos nusikalstamais arba bent baudžiamaisiais nusizengimais (pvz., BK 182, 183, 184, 222, 225, 227 ir pan. straipsniai). Tuo tarpu, tam tikrų BK straipsnių, susijusių su šios Direktyvos nusikalstamomis veikomis, dispozicijose (pvz. BK 207, 216, 225, 227 straipsniai) padarytos žalos apskritai jokiam subjektui (o kartais ir gautos naudos) požymis apskritai nėra įtvirtintas ir baudžiamoji atsakomybė kaltininkui atsiranda nel nepriklausomai nuo padarytos žalos ir tokios žalos dydžio. Be to, nurodyti BK straipsniai, kriminalizuojantys Direktyvos 3, 4 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas numato žymiai mažesnes (negu 10000 EUR) ribas, nuo kurios kaltininkui atsiranda baudžiamoji atsakomybė, už šioje Direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų padarymą, t. y. sukčiavimo (BK 182 str.), turto pasisavinimo (BK 183 str.) arba turto išvaistymo (BK 184 str.) atvejais kaltininkui baudžiamoji atsakomybė atsiranda vos nuo 3 MGL (šiuo metu – 150 EUR) dydžio turto įgijimas sukčiaujant, pasisavinimo ar išvaistymo (tokie pažeidimai BK laikytini baudžiamaisiais nusizengimais), o vos nuo 5 MGL (šiuo metu – 250 EUR) dydžio sumos viršijančio turto tokie nusizengimai BK pripažįstami nusikalstamais ir užtraukia griežtas laisvės atėmimo bausmes. Tuo tarpu pasyviosios ir aktyviosios korupcijos atvejais (BK 225 – 227 str.) net pačiais pavojingiausiais ir griežčiausiai baudžiamais atvejais yra vos 12 500 EUR (250 MGL), tuo tarpu baudžiamoji</u></p>

<p>5. 1 dalimi nedaromas poveikis kompetentingų institucijų teisei naudotis drausminiais įgaliojimais valstybės pareigūnų atžvilgiu.</p>	<p><i>atsakomybė (kaip už nusikaltimą) už aktyviąją ar pasyviąją korupciją kalinininkui aisiranda apkritai vos nuo 50 EUR dydžio (1 MGL) naudos gavimo (50 EUR dydžio kyšio davimo/paėmimo). Dėl šių priešasčių pažymėtina, kad BK normos šiuo aspektu numato baudžiamąją atsakomybę žymiai platesne apimtimi negu to reikalauja Direktyvos nuostatos.</i></p>	
<p>8 straipsnis</p> <p>Atsakomybę sunkinančios aplinkybės</p> <p>Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tai, jog kuri nors iš 3, 4 ar 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų įvykdoma dalyvaujant nusikalstamos organizacijos veikloje, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2008/841/TVR, būtų laikoma atsakomybę sunkinančia aplinkybe.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p> <p><i>Pastaba. Nusikalstamos veikos padarymas bendrininkų ar organizuotoje grupėje pagal BK 60 straipsnį laikomas atsakomybę sunkinančia aplinkybe, o veikos padarymas nusikalstamame susivienijime kvalifikuojamas kaip sutaptis su BK 249 straipsniu (Nusikalstamas susivienijimas), kuris atskirai numato labai griežtą baudžiamąją atsakomybę už bet koki dalyvavimą nusikalstamame susivienijime.</i></p> <p>BK:</p> <p>249 straipsnis. Nusikalstamas susivienijimas</p> <p>1. Tas, kas dalyvavo nusikalstamo susivienijimo veikloje, baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki penkiolikos metų.</p> <p>2. Tas, kas dalyvavo šaunamaisiais ginklais, sprogmenimis ar sprogstamosiomis medžiagomis ginkluoto nusikalstamo susivienijimo veikloje, baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.</p> <p>3. Tas, kas organizavo šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus nusikalstamus susivienijimus arba jiems vadovavo, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.</p> <p>4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p>60 straipsnis. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės</p> <p>1. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:</p> <p>1) veiką padarė bendrininkų grupė. Teismas, atsižvelgdamas į kiekvieno bendrininko dalyvavimo darant nusikalstamą veiką pobūdį ir laipsnį, gali nepripažinti šios aplinkybės atsakomybę sunkinančia;</p> <p>2) veiką padarė organizuota grupė;</p> <p><...></p>	<p>Visiškas</p>

	<p><i>Pastaba. Savokos „bendrininkų grupė“, „organizuota grupė“, „nusikalstamas susivienijimas“ yra paaiškinamos BK 25 straipsnyje.</i></p> <p>BK</p> <p>25 straipsnis. Bendrininkavimo formos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bendrininkavimo formos yra bendrininkų grupė, organizuota grupė, nusikalstamas susivienijimas. 2. Bendrininkų grupė yra tada, kai bet kurioje nusikalstamos veikos stadijoje du ar daugiau asmenų susitaria nusikalstamą veiką daryti, tęsti ar užbaigti, jei bent du iš jų yra vykdytojai. 3. Organizuota grupė yra tada, kai bet kurioje nusikalstamos veikos stadijoje du ar daugiau asmenų susitaria daryti kelis nusikaltimus arba vieną apysunkį, sunkų ar labai sunkų nusikaltimą ir kiekvienas grupės narys, darydamas nusikaltimą, atlieka tam tikrą užduotį ar turi skirtingą vaidmenį. 4. Nusikalstamas susivienijimas yra tada, kai bendrai nusikalstamai veiklai – vienam ar keliems apysunkiems, sunkiems ar labai sunkiems nusikaltimams daryti – susivienija trys ar daugiau asmenų, kuriuos sieja pastovūs tarpusavio ryšiai bei vaidmenų ar užduočių pasiskirstymas. Nusikalstamam susivienijimui prilyginama antikonstitucinė grupė ar organizacija bei teroristinė grupė. 	
<p><i>9 straipsnis</i></p> <p>Minimalios sankcijos juridiniams asmenims</p> <p>Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniams asmeniui, patrauktam atsakomybėn pagal 6 straipsnį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, kurios apima baudžiamojo arba ne baudžiamojo pobūdžio baudas ir gali apimti kitas sankcijas, kaip antai:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) teisės į valstybės skiriamas išmokas arba pagalbą atėmimą, b) laikiną arba nuolatinį teisės dalyvauti viešuosiuose konkursuose atėmimą, c) laikiną arba nuolatinį teisės verstis komercine veikla atėmimą, d) teisminės priežiūros skyrimą, e) likvidavimą teismo sprendimu, f) laikiną arba galutinį įmonių, kuriomis buvo pasinaudota vykdant nusikalstamą veiką, uždarymą. 	<p>BK:</p> <p>43 straipsnis. Bausmių rūšys juridiniams asmenims</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juridiniams asmeniui už padarytą nusikalstamą veiką gali būti skiriamos šios bausmės: <ol style="list-style-type: none"> 1) bauda; 2) juridinio asmens veiklos apribojimas; 3) juridinio asmens likvidavimas. 2. Teismas, paskyręs bausmę juridiniam asmeniui, gali nutarti paskelbti šį nuosprendį per visuomenės informavimo priemones. Nuosprendis, kurio teismas juridiniam asmeniui paskiria bausmę už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytus nusikaltimus, privalo būti paskelbtas per visuomenės informavimo priemones. 3. Juridiniams asmeniui už vieną nusikalstamą veiką gali būti skiriama tik viena bausmė. 4. Juridiniams asmenims skiriamos bausmės šio kodekso specialiosios dalies straipsnių sankcijose nenurodomos. Teismas, skirdamas bausmę juridiniam asmeniui, vadovaujasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytu bausmių sąrašu. <p>47 straipsnis. Bauda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bauda yra piniginė bausmė, teismo skiriama šio kodekso specialiojoje dalyje numatytais atvejais. 2. Bauda skaičiuojama minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžiais. 3. Nustatoma bauda: <ol style="list-style-type: none"> 1) už baudžiamąjį nusižengimą – nuo 15 iki 500 MGL dydžio; 2) už nesunkų nusikaltimą – nuo 50 iki 2 000 MGL dydžio; 	<p>Visiškas</p>

<p>10 straipsnis</p> <p>Išaldymas ir konfiskavimas</p> <p>Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų priemonės ir pajamas iš šių nusikalstamų veikų būtų galima išaldyti ir konfiskuoti. Valstybės narės, kurioms yra privaloma Europos Parlamento ir</p>	<p>3) už apysunkį nusikaltimą – nuo 100 iki 4 000 MGL dydžio;</p> <p>4) už sunkų nusikaltimą – nuo 150 iki 6 000 MGL dydžio;</p> <p>5) už neatsargų nusikaltimą – nuo 20 iki 750 MGL dydžio.</p> <p>4. Juridiniams asmeniui nustatoma nuo 200 iki 100 000 MGL dydžio bauda.</p> <p>5. Baudos dydis už padarytą nusikalstamą veiką straipsnio sankcijoje nenurodomas. Jį nustato teismas, skirdamas bausmę.</p> <p>6. Už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytas nusikalstamas veikas skiriama bauda negali būti mažesnė negu nustatyto nusikalstamos veikos dalyko, kaltininko padarytos turtinės žalos arba kaltininko gautos ar siektos gauti turtinės naudos sau ar kitam asmeniui dydis. Kai yra keli baudos dydžio apskaičiavimo kriterijai, skiriamos baudos dydis apskaičiuojamas pagal tą, kurio vertė, išreikšta pinigais, yra didžiausia. Kai bauda skiriama vadovaujantis šioje dalyje nustatytomis taisyklėmis, galutinė teismo paskirta bauda už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytas nusikalstamas veikas gali viršyti šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus maksimalius baudos dydžius, tačiau negali būti mažesnė negu šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatyti minimalūs baudos dydžiai.</p> <p>7. Jeigu asmuo neturi lėšų sumokėti teismo paskirtą baudą, teismas, vadovaudamasis šio kodekso 65 straipsnyje nustatytomis taisyklėmis, nuteistojo sutikimu šią bausmę gali pakeisti viešaisiais darbais.</p> <p>8. Jeigu asmuo vengia savu noru sumokėti baudą ir nėra galimybių ją išieškoti, teismas gali pakeisti baudą areštu. Keisdamas baudą areštu, teismas vadovaujasi šio kodekso 65 straipsnyje nustatytomis taisyklėmis.</p> <p>52 straipsnis. Juridinio asmens veiklos apribojimas</p> <p>1. Teismas, skirdamas juridinio asmens veiklos apribojimo bausmę, uždraudžia juridiniam asmeniui verstis tam tikra veikla ar įpareigoja uždaryti tam tikrą juridinio asmens padalinį.</p> <p>2. Juridinio asmens veikla gali būti apribota nuo vienerių iki penkerių metų. Šios bausmės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.</p> <p>53 straipsnis. Juridinio asmens likvidavimas</p> <p>Teismas, skirdamas juridinio asmens likvidavimo bausmę, įpareigoja juridinį asmenį per teismo nustatytą terminą nutraukti visą ūkinę, komercinę, finansinę ar profesinę veiklą ir uždaryti visus juridinio asmens padalinius.</p>	<p>Visiškai</p>	<p><i>Pastaba. Lietuvos teisėje procesinė prievartos priemonė – laikinas nuosavybės teisės apribojimas ir baudžiamojo poveikio priemonė – turto konfiskavimas leidžiami taikyti dėl visų nusikalstamų veikų, numatytų BK. Lietuvos Respublika yra perkelusi į nacionalinę teisę Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/42/ES ir apie tai notifikavusi Europos Komisijai.</i></p> <p>BPK:</p>
---	---	------------------------	---

170¹ straipsnis. Prokuroro įgaliojimai užtikrinant turto konfiskavimą

Proceso metu prokuroras turi imtis priemonių turto, kuris atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72 ar 72³ straipsnyje nurodytus požymius, suradimui ir jo galimam konfiskavimui užtikrinti.

151 straipsnis. Laikinas nuosavybės teisės apribojimas

1. Civiliniam ieškiniai, galimam turto konfiskavimui arba išplėstiniam turto konfiskavimui užtikrinti prokuroro nutarimu įtariamajam ar pagal įstatymus materialiai atsakingam už įtariamą veiksmus fiziniam asmeniui arba fiziniais asmenimis, kurie turi nusikalstamu būdu gautą ar įgytą arba Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72³ straipsnyje nurodytus požymius atitinkantį konfiskuotiną turtą, gali būti skiriamas laikinas nuosavybės teisės apribojimas. Laikinas nuosavybės teisės apribojimas gali būti skiriamas kartu su poėmiu ar krata.

2. Juridinio asmens nuosavybės teisė gali būti laikinai apribota prokuroro nutarimu, kai:

1) siekiama užtikrinti galimą turto konfiskavimą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72 straipsnyje numatytais atvejais ir galimą išplėstinį turto konfiskavimą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72³ straipsnyje numatytais atvejais;

2) siekiama užtikrinti civilinį ieškinį, jei yra pakankamas pagrindas juridinį asmenį įtraukti civiliniu atsakovu.

3. Asmens, kurio nuosavybės teisė laikinai apribojama, turtas aprašomas dalyvaujant šio Kodekso 145 straipsnio 4 dalyje nurodytiems asmenims. Visas aprašomas turtas turi būti parodomas aprašant dalyvaujantiems asmenims. Laikino nuosavybės teisės apribojimo protokole ar atskirai surašomame šio protokolo priede – turto apyraše nurodomas aprašytų daiktų kiekis ir individualūs požymiai. Draudžiama laikinai apriboti nuosavybės teisę į daiktus, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą sąrašą yra būtini įtariamajam ar jo šeimos nariams ir jo išlaikomiems asmenims.

4. Turtas, į kurį nuosavybės teisė laikinai apribota, prokuroro nuožiūra perduodamas saugoti savivaldybės institucijos atstovui arba šio turto savininkui ar jo šeimos nariui, ar artimajam giminaičiui, arba kitam asmeniui. Jiems turi būti išaiškinta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 246 straipsnį už šio turto iššvaistymą ar paslėpimą. Dėl to iš tokių asmenų paimamas rašytinis pasižadėjimas. Prireikus toks turtas gali būti paimamas. Kai laikinai apribota nuosavybės teisė į piniginius indėlius, visos operacijos su jais nutraukiamos, jei nutarime dėl laikino nuosavybės teisės apribojimo nenurodyta kitaip.

5. Asmuo, kurio nuosavybės teisė laikinai apribota, turi teisę prokuroro nutarimą apskųsti ikiteisminio tyrimo teisėjui. Šį skundą ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per septynias dienas nuo skundo gavimo dienos. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis skundžiama aukštesniajam teismui; šio teismo priimta nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

6. Prokuroro nutarimu paskirtas laikinas nuosavybės teisės apribojimas negali trukti ilgiau kaip šešis mėnesius. Šis terminas ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi gali būti pratęstas, tačiau ne daugiau kaip du kartus po tris mėnesius. Nutartis, kuria pratęsiamas laikinas

	<p>nuosavybės teisės apribojimas, ir ikiteisminio tyrimo teisėjo atsakymas pratesti laikino nuosavybės teisės apribojimo terminą skundžiami šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka. Kai byla perduota į teismą, dėl laikino nuosavybės teisės apribojimo paskyrimo ar jo taikymo termino pratęsimo priimdamas nutartį nusprendžia teismas, kurio žinioje yra byla. Teismo nutartis skundžiama šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka.</p> <p>7. Baudžiamosiose bylose dėl sunkių ar labai sunkių nusikaltimų arba kai įtariamasis yra pasislėpęs laikino nuosavybės teisės apribojimo termino pratęsimų skaičius neribojamas.</p> <p>8. Laikinas nuosavybės teisių apribojimas panaikinamas prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi, jeigu ši priemonė tampa nebereikalinga.</p> <p>94 straipsnis. Priemonės, kurių imamasi dėl daiktų, turinčių reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, nutraukiant procesą ir priimant nuosprendį</p> <p>1. Priimant nuosprendį ar nutraukiant procesą, daiktų, turinčių reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, klausimas išsprendžiamas taip:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72 ir 72³ straipsniuose nurodytas turtas konfiskuojamas;</p> <p>2) daiktai, kurių apyvarta uždrausta, perduodami valstybės institucijoms arba sunaikinami;</p> <p>3) dokumentai, turintys šio Kodekso 91 straipsnyje numatytų požymių, saugomi kaip nusikalstamos veikos tyrimo medžiaga arba perduodami suinteresuotoms įmonėms, įstaigoms, organizacijoms ar fiziniams asmenims jų prašymu; laikmenos su informacija, gauta šio Kodekso 160 straipsnyje nustatyta tvarka atliekant slapta sekimą, gražinamos jų lydimuosius dokumentus surašiusioms ikiteisminio tyrimo įstaigoms be jų prašymo;</p> <p>4) daiktai, kurie yra menkaverčiai ir negali būti sunaudoti, sunaikinami arba gali būti atiduodami suinteresuotoms įmonėms, įstaigoms, organizacijoms ar fiziniams asmenims, jeigu jie to prašo;</p> <p>5) kiti daiktai grąžinami teisėtiems savininkams, o jeigu šie nenustatyti, – pereina į valstybės nuosavybę. Dėl šių daiktų priklausomybės kilę ginčai sprendžiami civilinio proceso tvarka.</p> <p>2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus ikiteisminio tyrimo metu priima prokuroras ar ikiteisminio tyrimo teisėjas, nutraukiantys ikiteisminį tyrimą, vėlesnėse proceso stadijose – bylą nagrinėjantis teismas.</p> <p>3. Jeigu nutraukiant ikiteisminį tyrimą turi būti išspręstas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72 ar 72³ straipsnyje nurodyto turto konfiskavimo klausimas, ikiteisminis tyrimas nutraukiamas ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu, kuriuo patvirtinamas prokuroro nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą. Sprendžiant turto konfiskavimo arba išplėstinio turto konfiskavimo klausimą, rengiamas posėdis, į kurį turi būti kviečiamas prokuroras, asmuo, dėl kurio turto konfiskavimo priimtas nutarimas, šio asmens atstovas. Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu į posėdį gali būti kviečiami ir kiti asmenys. Prokuroro ir asmens, dėl kurio turto konfiskavimo priimtas nutarimas, atstovo dalyvavimas tokiaame posėdyje būtinas. Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas gali būti skundžiamas šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka.</p>
--	---

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą priėmęs teismas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali jį perduoti vykdyti kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra konfiskuotinas turtas arba kurioje asmuo, dėl kurio turto konfiskavimo priimtas nutarimas, gali turėti pajamų ar turto, kompetentingai institucijai.

5. Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje numatytais pagrindais ir tvarka, kai yra užsienio valstybės įstaigos prašymas, teismas gali nuspręsti, kad po nuosprendžio įsiteisėjimo daiktai ir vertybės, įgyti nusikalstamu būdu, gali būti perduoti užsienio valstybės įstaigai, kad ji grąžintų teisėtiems savininkams, jeigu šie yra nustatyti ir jeigu tai nepažeidžia kitų asmenų teisėtų interesų. Užsienio valstybės įstaigai neperduodami daiktai, kurių apyvarta yra uždrausta.

BK:

67 straipsnis. Baudžiamojo poveikio priemonių paskirtis ir rūšys

1. Baudžiamojo poveikio priemonės turi padėti įgyvendinti bausmės paskirtį.

2. Pilnamečiui asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso VI skyriuje numatytais pagrindais arba atleistam nuo bausmės šio kodekso X skyriuje numatytais pagrindais, arba lygtinai paleistam iš pataisos įstaigos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso XI skyriuje numatytais pagrindais, gali būti skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės:

<...>

7) turto konfiskavimas;

<...>

10) išplėstinis turto konfiskavimas.

3. Uždraudimas naudotis specialia teise, viešųjų teisių atėmimas, teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas, turto konfiskavimas, įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusio asmens ir (ar) nesiartinti prie nukentėjusio asmens arčiau nei nustatytu atstumu, dalyvavimas smurtinį elgesį keičiančiose programose, išplėstinis turto konfiskavimas gali būti skiriami kartu su bausme.

4. Nepilnamečiui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso VI ar XI skyriuje numatytais pagrindais arba atleistam nuo bausmės šio kodekso X skyriuje numatytais pagrindais, gali būti skiriamas turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas.

5. Juridiniam asmeniui gali būti skiriamas turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas.

6. Kai skiriamos dvi ar daugiau baudžiamojo poveikio priemonių, atsižvelgiama į jų suderinamumą ir galimybes taisomai veikti nuteistąjį.

72 straipsnis. Turto konfiskavimas

1. Turto konfiskavimas yra priverstinis neatlygintinas konfiskuotino bet kokio pavaldalo turto, esančio pas kaltininką ar kitus asmenis, paėmimas valstybės nuosavybėn.

2. Konfiskuotinu turtu laikomas šio kodekso uždraustos veikos įrankis, priemonė ar rezultatas. Šio kodekso uždraustos veikos rezultatu pripažįstamas tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos gautas bet kokio pavidalo turtas.

3. Kaltininkui priklausantis konfiskuotinas turtas privalo būti konfiskuojamas visais atvejais.

4. Kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui priklausantis konfiskuotinas turtas konfiskuojamas, nepaisant to, ar tas asmuo nuteistas už šio kodekso uždraustos veikos padarymą, ar ne, jeigu:

- 1) perleisdamas turtą kaltininkui ar kitiems asmenims, jis žinojo arba turėjo ir galėjo žinoti, kad šis turtas bus naudojamas šio kodekso uždraustai veikai daryti;

- 2) šis turtas jam buvo perleistas sudarius apsimestinį sandorį;

- 3) šis turtas jam buvo perleistas kaip kaltininko šeimos nariui ar artimajam giminaičiui;

- 4) šis turtas jam buvo perleistas kaip juridiniam asmeniui, kurio vadovas, valdymo organo narys arba dalyviai, valdantys ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų juridinio asmens akcijų (pajaus, inašų ir pan.), yra kaltininkas, jo šeimos nariai ar artimieji giminaičiai;

- 5) įgydamas šį turtą, jis arba juridiniame asmenyje vadovaujantis pareigas ėję ir teisę jam atstovauti, juridinio asmens vardu priimti sprendimus ar kontroliuoti juridinio asmens veiklą turėję asmenys žinojo arba turėjo ir galėjo žinoti, kad šis turtas yra šio kodekso uždraustos veikos įrankis, priemonė ar rezultatas.

5. Kai konfiskuotinas turtas yra paslėptas, suvartotas, priklauso tretiesiems asmenims ar jo negalima paimti dėl kitų priežasčių arba šį turtą konfiskuoti būtų netikslinga, teismas iš kaltininko ar kitų šio straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų išieško konfiskuotino turto vertę atitinkančią pinigų sumą.

6. Teismas, skirdamas turto konfiskavimą, turi nurodyti konfiskuojamus daiktus arba konfiskuojamo turto vertę pinigais.

72³ straipsnis. Išplėstinis turto konfiskavimas

1. Išplėstinis turto konfiskavimas yra kaltininko turto ar jo dalies, neproporcingos kaltininko teisėtoms pajamoms, paėmimas valstybės nuosavybėn, kai yra pagrindas manyti, kad turtas gautas nusikalstamu būdu.

2. Išplėstinis turto konfiskavimas taikomas, kai yra visos šios sąlygos:

- 1) kaltininkas pripažintas padaręs apysunkį, sunkų arba labai sunkų tyčinį nusikaltimą, iš kurio jis turėjo ar galėjo turėti turtinės naudos;

- 2) kaltininkas turi šio kodekso uždraustos veikos padarymo metu, po jos padarymo arba per penkerius metus iki jos padarymo įgyto turto, kurio vertė neatitinka jo teisėtų pajamų, ir šis skirtumas viršija 250 MGL dydžio sumą, arba per šiame punkte nurodytą laikotarpį kitiems asmenims yra perleidęs tokio turto;

- 3) baudžiamojo proceso metu kaltininkas nepagrindžia šio turto įsigijimo teisėtumo.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas konfiskuotinas turtas, perleistas kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, iš šio asmens konfiskuojamas, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) turtas perleistas sudarius apsimestinį sandorį;

- 2) turtas perleistas kaltininko šeimos nariams arba artimiesiems giminaičiams;

<p><i>11 straipsnis</i> Jurisdikcija</p> <p>1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų jos jurisdikcijai dėl 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nustatyti, kai:</p> <p>a) nusikalstama veika visiškai ar iš dalies įvykdyta jos teritorijoje, arba</p>	<p>3) turtas perleistas juridiniam asmeniui, kurio vadovas, valdymo organo narys arba dalyviai, valdantys ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų juridinio asmens akcijų (pajaus, įnašų ir pan.), yra kaltininkas, jo šeimos nariai ar artimieji giminaičiai;</p> <p>4) asmuo, kuriam perleistas turtas, arba juridiniame asmenyje vadovaujantis pareigas ėję ir teisę jam atstovauti, juridinio asmens vardu priimti sprendimus ar kontroliuoti juridinio asmens veiklą turėję asmenys žinojo arba turėjo ir galėjo žinoti, kad šis turtas įgytas nusikalstamu būdu ar neteisėtomis kaltininko lėšomis.</p> <p>4. Šiame straipsnyje numatytas išplėstinis turto konfiskavimas negali būti taikomas kaltininko ar trečiųjų asmenų turtui ar jo daliai, iš kurių pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso, kitų įstatymų nuostatas negali būti išieškoma.</p> <p>5. Kai konfiskuotinas visas turtas arba jo dalis yra paslėpta, suvartota, priklauso tretiesiems asmenims ar jo negalima paimti dėl kitų priežasčių arba šį turtą konfiskuoti būtų netikslinga, teismas iš kaltininko ar kitų šio straipsnio 3 dalyje nurodytų asmenų išieško konfiskuotino turto ar jo dalies vertę atitinkančią pinigų sumą.</p> <p>6. Teismas, skirdamas išplėstinį turto konfiskavimą, turi nurodyti konfiskuojamus daiktus arba konfiskuojamo turto ar jo dalies vertę pinigais.</p>
<p>a) nusikalstama veika visiškai ar iš dalies įvykdyta jos teritorijoje, arba</p>	<p style="text-align: center;">Visiškas</p> <p>BK</p> <p>4 straipsnis. Baudžiamojo įstatymo galiojimas asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje arba laivuose ar orlaivuose su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais</p> <p>1. Asmenys, padarę nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje arba laivuose ar orlaivuose su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais, atsako pagal šį kodeksą.</p> <p>2. Nusikalstamos veikos padarymo vieta yra vieta, kurioje asmuo veikė arba turėjo ir galėjo veikti, arba vieta, kurioje atsirado baudžiamojo įstatymo numatyti padariniai. Bendrininkų nusikalstamos veikos padarymo vieta yra vieta, kurioje ši veika buvo padaryta, o jeigu vienas bendrininkų veikė kitoje vietoje, – jo veikimo vieta.</p> <p>3. Kai ta pati nusikalstama veika padaryta ir Lietuvos valstybės teritorijoje, ir užsienyje, laikoma, kad ta veika padaryta Lietuvos valstybės teritorijoje, jeigu šioje teritorijoje ji buvo pradėta, baigta arba nutrūko.</p> <p>4. Asmenų, kurie pagal tarptautinės teisės normas naudojasi imunitetu nuo baudžiamosios jurisdikcijos ir padarę nusikalstamą veiką Lietuvos valstybės teritorijoje, baudžiamosios atsakomybės klausimas sprendžiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir šiuo kodeksu.</p>

<p>b) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jos piliečių.</p>	<p>BK</p> <p>5 straipsnis. Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų nuolat Lietuvoje gyvenančių asmenų baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytus nusikaltimus</p> <p>Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolat Lietuvoje gyvenantys asmenys už užsienyje padarytus nusikaltimus atsako pagal šį kodeksą.</p>	
<p>2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų jos jurisdikcijai dėl 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nustatyti, kai nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui nusikalstamos veikos vykdymo metu taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai. Kiekviena valstybė narė šioje dalyje nustatytų jurisdikcijos taisyklių gali netaikyti arba gali jas taikyti tik konkrečiais atvejais ar konkrečiomis sąlygomis, ir apie tai informuoja Komisiją.</p>	<p><i>Pastaba. Direktyvos nuostatoje nurodyta baudžiamosios jurisdikcijos taisyklė nėra privaloma. Siūlytina padaryti pareiškimą ir informuoti Europos Komisiją, kad Lietuvos Respublika jurisdikciją taikys dėl Lietuvos teritorijoje padarytų veikų atžvilgiu ir dėl Lietuvos Respublikos piliečių ar kitų nuolat Lietuvoje gyvenančių asmenų padarytų nusikaltimų.</i></p>	
<p>3. Kai valstybė narė nusprendžia jurisdikciją taikyti 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytoms nusikalstamoms veikoms, įvykdytoms ne jos teritorijoje, ji informuoja Komisiją esant bet kuriam iš šių atvejų:</p> <p>a) nusikalstamą veiką padariusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje;</p> <p>b) nusikalstama veika yra įvykdyta jos teritorijoje įsteigto juridinio asmens naudai arba</p> <p>c) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jos pareigūnų, vykdančių oficialias pareigas.</p>	<p><i>Pastaba. Direktyvos nuostatoje nurodyta baudžiamosios jurisdikcijos taisyklė nėra privaloma. Siūlytina padaryti pareiškimą ir informuoti Europos Komisiją, kad Lietuvos Respublika jurisdikciją taikys dėl Lietuvos teritorijoje padarytų veikų atžvilgiu ir dėl Lietuvos Respublikos piliečių ar kitų nuolat Lietuvoje gyvenančių asmenų padarytų nusikaltimų.</i></p>	

<p>4. 1 dalies b punkte nurodytais atvejais valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad naudojimas savo jurisdikcija nepriklaustytų nuo sąlygos, jog baudžiamasis persekiojimas gali būti pradėtas tik po nukentėjusiojo pareiškimo nusikalstamos veikos įvykdymo vietoje, ir (ar) sąlygos, kad Lietuvos Respublika jurisdikciją įgyvendins tik po to, kai kalininimą šia nusikalstama veika pareiškia valstybė, kurioje ji buvo įvykdyta.</p>	<p><i>Pastaba. BK 8 straipsnis nenumato sąlygos, kad sąlygos, jog baudžiamasis persekiojimas gali būti pradėtas tik po nukentėjusiojo pareiškimo nusikalstamos veikos įvykdymo vietoje, ir (ar) sąlygos, kad Lietuvos Respublika jurisdikciją įgyvendins tik po to, kai kalininimą šia nusikalstama veika pareiškia valstybė, kurioje ji buvo įvykdyta.</i></p> <p>BK</p> <p>8 straipsnis. Baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytus nusikaltimus</p> <p>1. Asmuo, padaręs užsienyje nusikaltimus, numatytus šio kodekso 5 ir 6 straipsniuose, atsako pagal baudžiamąjį įstatymą tik tuo atveju, jeigu padaryta veika pripažįstama nusikaltimu ir už jos padarymą baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos valstybės ir Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, teisiamas Lietuvos Respublikoje, bet abiejose valstybėse už šį nusikaltimą numatytos skirtingos bausmės, bausmė nusikaltusiam asmeniui skiriama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, tačiau ji negali viršyti nusikaltimo padarymo vietos valstybės baudžiamuosiuose įstatymuose nustatyto maksimalaus dydžio.</p> <p><...></p>
<p><i>12 straipsnis</i></p> <p>Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų senatis</p> <p>1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų, kad būtų numatytas senaties terminas, jog būtų galima atlikti 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą, vykdyti su jomis susijusį baudžiamąjį persekiojimą, teismo procesą ir priimti teismo sprendimą, kuris būtų pakankamos trukmės po tų veikų įvykdymo, kad tas nusikalstamas veikas būtų galima veiksmingai išnagrinėti.</p>	<p>Visiškas</p> <p>BK</p> <p>95 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis</p> <p>1. Asmeniui, padartusiam nusikalstamą veiką, negali būti priimtas apkaltinamasis nuosprendis, jeigu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėję: a) treji metai, kai buvo padarytas baudžiamasis nusižengimas; b) aštuoneri metai, kai buvo padarytas neatsargus arba nesunkus tyčinis nusikaltimas; c) dvylika metų, kai buvo padarytas apysunkis tyčinis nusikaltimas; d) penkiolika metų, kai buvo padarytas sunkus nusikaltimas; e) dvidešimt penkeri metai, kai buvo padarytas labai sunkus nusikaltimas; f) trisdešimt metų, kai buvo padarytas nusikaltimas, susijęs su tyčiniu kito žmogaus gyvybės atėmimu; <p>2) per šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą laiką asmuo nesislėpė nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo ir nepadarė naujos tyčinės nusikalstamos veikos.</p> <p>2. Senaties terminas skaičiuojamas nuo nusikalstamos veikos padarymo iki nuosprendžio priėmimo dienos.</p> <p>3. Jeigu nuo šio kodekso XVIII, XX, XXI, XXIII ir XLIV skyriuose numatytų nusikalstamų veikų nukentėjo nepilnametis, senaties terminas negali baigtis anksčiau, negu šiam asmeniui sueina dvidešimt penkeri metai.</p> <p>4. Jeigu nusikalstamą veiką padaręs asmuo pasislėpė nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo, senaties eiga sustoja. Senaties eiga atsinaujina nuo tos dienos, kurią asmuo sulaikomas arba kurią jis pats atvyksta pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą. Tačiau</p>

<p>2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama skiriant maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo bausmę, atveju būtų galima vykdyti tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir teismo procesą bei priimti teismo sprendimą per bent penkerių metų laikotarpį po nusikalstamos veikos įvykdymo.</p>	<p>apkaltinamasis nuosprendis negali būti priimtas, jeigu nuo to laiko, kai asmuo padarė nusikalstamą veiką, praėjo dvidešimt penkeri metai, o nuo to laiko, kai padarė nusikaltimą, susijusį su tyčiniu kito žmogaus gyvybės atėmimu, – trisdešimt metų ir senaties eiga nenutrūko dėl naujos tyčinės nusikalstamos veikos padarymo.</p> <p>5. Jeigu nusikalstamą veiką padaręs asmuo pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas turi imunitetą nuo baudžiamosios jurisdikcijos ir nėra gautas kompetentingos institucijos leidimas jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, senaties eiga sustoja. Senaties eiga atsinauja nuo tos dienos, kurią yra gautas kompetentingos institucijos leidimas nusikalstamą veiką padariusį asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba jis kitaip netenka šioje dalyje nurodyto imuniteto.</p> <p>6. Bylos nagrinėjimo teisme metu senaties eiga sustoja laikotarpiui, kuriam:</p> <p>1) teismas paskelbia nagrinėjimo teisme pertrauką ar bylos nagrinėjimą atideda dėl kaltinamojo ar jo gynėjo nedalyvavimo;</p> <p>2) teismas paskelbia nagrinėjimo teisme pertrauką, kol bus atlikta teismo paskirta ekspertizė, specialisto tyrimas ar bus įvykdytas teisinės pagalbos prašymas užsienio valstybei;</p> <p>3) teismas paskelbia nagrinėjimo teisme pertrauką ir paveda prokurorui ar ikiteisminio tyrimo teisėjui atlikti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse numatytus procesinius veiksmus;</p> <p>4) teismas paskelbia nagrinėjimo teisme pertrauką naujai pakviestam kaltinamojo gynėjui susipažinti su bylos medžiaga.</p> <p>7. Šio straipsnio 5 dalyje numatytais atvejais apkaltinamasis nuosprendis negali būti priimtas, jeigu nuo senaties termino pradžios praėjo penkeriais metais ilgesnis terminas, negu numatyta šio straipsnio 1 dalyje.</p> <p>8. Jeigu asmuo iki šiamo straipsnyje nurodytų terminų pabaigos padaro naują tyčinę nusikalstamą veiką, senaties eiga nutrūksta. Šiuo atveju senaties eiga už pirmą nusikalstamą veiką pradeda skaičiuoti nuo tos dienos, kurią buvo padarytas naujas tyčinis nusikaltimas ar baudžiamasis nusižengimas.</p> <p><...></p> <p>BK</p> <p>95 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis</p> <p>1. Asmeniui, padariusiam nusikalstamą veiką, negali būti priimtas apkaltinamasis nuosprendis, jeigu:</p> <p>1) praėję:</p> <p>a) treji metai, kai buvo padarytas baudžiamasis nusižengimas;</p> <p>b) aštuoneri metai, kai buvo padarytas neatsargus arba nesunkus tyčinis nusikaltimas;</p> <p>c) dvylika metų, kai buvo padarytas apysunkis tyčinis nusikaltimas;</p> <p>d) penkiolika metų, kai buvo padarytas sunkus nusikaltimas;</p> <p>e) dvidešimt penkeri metai, kai buvo padarytas labai sunkus nusikaltimas;</p>
---	---

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, valstybės narės gali nustatyti trumpesnę nei penkeri metai, bet ne trumpesnę nei treji metai, senaties terminą, su sąlyga, kad šis terminas galėtų būti nutrauktas arba sustabdytas konkrečių aktų atveju.

4. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos įvykdyti:

- a) ilgesnę nei vienerių metų laisvės atėmimo sankciją arba alternatyviai
- b) laisvės atėmimo sankciją veikos, už kurią baudžiama skiriant maksimalų ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimą, atveju,

f) trisdešimt metų, kai buvo padarytas nusikaltimas, susijęs su tyčiniu kito žmogaus gyvybės atėmimu;

2) per šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą laiką asmuo nesislėpė nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo ir nepadarė naujos tyčinės nusikalstamos veikos.

<...>

11 straipsnis. Nusikaltimas

- 1. Nusikaltimas yra pavojinga ir šiame kodekse uždrausta veika (veikimas ar neveikimas), už kurią numatyta laisvės atėmimo bausmė.
- 2. Nusikaltimai yra tyčiniai ir neatsargūs. Tyčiniai nusikaltimai skirstomi į nesunkius, apysunkius, sunkius ir labai sunkius.
- 3. Nesunkus nusikaltimas yra tyčinis nusikaltimas, už kurį baudžiamajame įstatyme numatyta didžiausia bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo.
- 4. Apysunkis nusikaltimas yra tyčinis nusikaltimas, už kurį baudžiamajame įstatyme numatyta didžiausia bausmė viršija trejus metus laisvės atėmimo, bet neviršija šešerių metų laisvės atėmimo.
- 5. Sunkus nusikaltimas yra tyčinis nusikaltimas, už kurį baudžiamajame įstatyme numatyta didžiausia bausmė viršija šešerius metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimties metų laisvės atėmimo.
- 6. Labai sunkus nusikaltimas yra tyčinis nusikaltimas, už kurį baudžiamajame įstatyme numatyta didžiausia bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo.

Pastaba. Direktyvos nuostata neprivaloma, be to, ir neaktuali Lietuvai, nes apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminas už visus apysunkius nusikaltimus pagal BK 95 straipsnio 1 dalį yra 12 metų.

BK

96 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senatis

- 1. Apkaltinamasis nuosprendis nevykdomas, jeigu:
 - 1) jis nebuvo įvykdytas:
 - a) per dvejus metus, kai paskirta bausmė už baudžiamąjį nusižengimą, arba
 - b) per trejus metus, kai paskirta ne laisvės atėmimo bausmė, arba kai paskirta laisvės atėmimo bausmė neviršija dvejų metų, arba
 - c) per penkerius metus, kai paskirta laisvės atėmimo bausmė neviršija penkerių metų, arba
 - d) per dešimt metų, kai paskirta laisvės atėmimo bausmė neviršija dešimt metų, arba

<p>paskirtą priėmus galutinį apkaltinamąjį nuosprendį už vieną iš 3, 4 arba 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų bent per penkerius metus nuo galutinio apkaltinamojo nuosprendžio datos. Į tą laikotarpį galima įtraukti senaties termino pratęsimus dėl nutraukimo arba sustabdymo.</p>	<p>e) per penkiolika metų, kai paskirta laisvės atėmimo bausmė viršija dešimt metų ar paskirtas laisvės atėmimas iki gyvos galvos, ir</p> <p>2) per šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą laiką nuteistasis nevengia atlikti paskirtos bausmės ir nepadarо naujos nusikalstamos veikos.</p> <p>2. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties terminas skaičiuojamas nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos iki nuosprendžio vykdymo pradžios.</p> <p>3. Jeigu nuteistasis po nuosprendžio įsiteisėjimo vengia atlikti bausmę, senaties eiga sustoja. Šiuo atveju ji atsinaujina nuo tos dienos, kurią nuteistasis pats atvyko atlikti bausmės ar buvo sulaikytas. Tačiau nuosprendis negali būti vykdomas, jeigu po jo įsiteisėjimo dienos praėjo penkiolika metų, o kai paskirtas laisvės atėmimas daugiau kaip dešimčiai metų arba laisvės atėmimas iki gyvos galvos, – dvidešimt metų ir senaties eiga nenutrūko dėl naujos nusikalstamos veikos padarymo.</p> <p>4. Jeigu nuteistasis iki apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties termino pabaigos padarо naują nusikalstamą veiką, senaties eiga nutrūksta. Šiuo atveju apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo naujo nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo padarymo.</p> <p>5. Skirdamas bausmę už naują nusikalstamą veiką, teismas vadovaujasi šio kodekso 64 straipsnyje nustatytais taisyklėmis.</p> <p><i>Pastaba. BK 96 straipsnio nuostatos leidžia per penkerius metus įvykdyti paskirtą laisvės atėmimo bausmę, ypač įtraukiant į apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senaties termino skaičiavimo eigą laikotarpį, kai šios senaties eiga sustoja ar nutrūksta.</i></p>	
<p><i>13 straipsnis</i></p> <p>Susigrąžinimas</p> <p>Šia direktyva nedaromas poveikis:</p> <p>1) Sąjungos lygmeniu – sumų, nepagrįstai sumokėtų įvykdžius 3 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktuose arba 4 ar 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, susigrąžinimui;</p> <p>2) nacionaliniu lygmeniu – viso PVM, nesumokėto įvykdžius 3 straipsnio 2 dalies d punkte arba 4 ar 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, susigrąžinimui.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	<p>Visiškas</p>
<p><i>14 straipsnis</i></p> <p>Santykis su kitais taikytiniais Sąjungos teisės aktais</p> <p>Administracinių priemonių, nuobaudų ir baudų, nustatytų Sąjungos teisėje, ypač tų, kurios apibrėžtos Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 4 ir 5 straipsniuose,</p>	<p>Generalinė prokuratūra vykdo dokumentinę priemonę:</p> <p>Dokumentinė priemonė</p> <p>„Atlikti analizę, ar baudžiamieji procesai, inicijuoti remiantis nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis įgyvendinama ši direktyva, nedarytų netinkamo poveikio tinkamam ir veiksmingam administracinių priemonių, nuobaudų ir baudų, kurių</p>	<p><i>Teisingumo ministerijos vertinimu, ši Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo priemonių.</i></p>

<p>arba nacionalinės teisės aktuose, priimtuose vykdančią konkrečią pareigą pagal Sąjungos teisę, taikymas nedaro poveikio šiai direktyvai. Valstybės narės užtikrina, kad baudžiamieji procesai, inicijuoti remiantis nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis įgyvendinama ši direktyva, nedarytų netinkamo poveikio tinkamam ir veiksmingam administracinių priemonių, nuobaudų ir baudų, kurių negalima prilyginti Sąjungos teisėje ar nacionalinėse įgyvendinimo nuostatose nustatytam baudžiamajam procesui, taikymui.</p>	<p><i>negalima prihyginti Sąjungos teisėje ar nacionalinėse įgyvendinimo nuostatose nustatytam baudžiamajam procesui, taikymui. Prireikus, parengti Generalinio prokuroro rekomendacijas. “ (terminas – 2018-11-30).</i></p>
<p><i>15 straipsnis</i></p> <p>Valstybių narių ir Komisijos (OLAF) bei kitų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų bendradarbiavimas</p> <p>1. Nedarant poveikio tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose taisyklėms, valstybės narės, Eurojustas, Europos prokuratūra ir Komisija, neviršydami savo atitinkamos kompetencijos, bendradarbiauja tarpusavyje kovodami su 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytomis nusikalstamomis veikomis. Tuo tikslu Komisija ir tam tikrais atvejais Eurojustas teikia tokią techninę ir operatyvinę pagalbą, kokios kompetentingoms nacionalinėms institucijoms prireikia siekiant palengvinti jų vykdomų tyrimų koordinavimą.</p>	<p>Visiškai</p> <p>BPK</p> <p>66 straipsnis. Lietuvos Respublikos teismų ir prokuratūros susižinijimo su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis tvarka</p> <p>1. Lietuvos Respublikos teismų ir prokuratūros susižinijimo su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis tvarką, taip pat šių įstaigų ir organizacijų prašymų vykdymo tvarką nustato šis Kodeksas ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.</p> <p>2. Lietuvos Respublikos teismai ir prokuratūra prašymus užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms organizacijoms siunčia per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją ar Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą. Neatidėliotinais atvejais Lietuvos Respublikos teismų ir prokuratūros prašymai kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms gali būti siunčiami per Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją). Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių numatytais atvejais Lietuvos Respublikos teismai, prokuratūra ir ikiteisminio tyrimo įstaigos prašymus užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms organizacijoms gali siųsti tiesiogiai.</p> <p>3. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ numatytais atvejais ir tvarka procesiniai dokumentai, kuriais siekiama surinkti įrodymus ar gauti jau surinktus įrodymus arba laikinai apsaugoti daiktus, dokumentus ar kitą turtą, kurie galėtų būti konfiskuoti arba pripažinti turinčiais įrodomąją reikšmę baudžiamajame procese, nuo sunaikinimo, pakeitimo, išvežimo iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, pardavimo ar kitokio perleidimo, gali būti perduoti vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei.</p>

	<p>Prokuratūros įstatymas</p> <p>5 straipsnis. Prokuratūros tarptautinis bendradarbiavimas</p> <p>1. Prokuratūra įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms institucijoms rengia, teikia ir vykdo jų teisinės pagalbos prašymus.</p> <p>2. Prokuratūra užsienio valstybių įstaigų ir tarptautinių institucijų prašymus gauna per Generalinę prokuratūrą, o Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje numatytais atvejais – ir per teritorines prokuratūras.</p> <p>3. Prokuratūra bendradarbiauja su užsienio valstybių prokuratūromis, kitomis valstybinėmis įstaigomis ar visuomeninėmis organizacijomis, dalyvauja tarptautinių institucijų veikloje.</p>	
<p>2. Kad būtų lengviau atskleisti faktus ir veiksmingai kovoti su 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytomis nusikalstamomis veikomis, valstybių narių kompetentingos institucijos, neviršydamos savo kompetencijos, ir Komisija gali keistis informacija. Komisija ir kompetentingos nacionalinės institucijos kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgia į konfidencialumo reikalavimus ir duomenų apsaugos taisykles. Nedarant poveikio nacionalinei teisei dėl prieigos prie informacijos, Komisijai informaciją teikianti valstybė narė gali tuo tikslu nustatyti konkrečias šios informacijos naudojimo sąlygas, nesvarbu, ar ją naudoja Komisija, ar kita valstybė narė, kuriai ši informacija perduodama.</p>	<p>BPK</p> <p>68¹ straipsnis. Keitimasis informacija ir tiesioginės konsultacijos siekiant išvengti paralelių baudžiamųjų procesų Europos Sąjungos valstybėse narėse</p> <p>1. Kai pagrįstai manoma, kad tam pačiam asmeniui dėl tos pačios nusikalstamos veikos vyksta baudžiamasis procesas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, prokuroras ikiteisminio tyrimo metu savo iniciatyva, o kai byla perduota į teismą, – bylą nagrinėjančio teismo pavedimu susisieikia su kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, kad būtų patvirtinta, kad toks paralelus procesas vyksta. Į kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingą instituciją gali būti kreipiamasi per Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą ar Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją).</p> <p>2. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų prašymai pateikti informaciją, ar Lietuvos Respublikoje vyksta baudžiamasis procesas tam pačiam asmeniui dėl tos pačios nusikalstamos veikos, gaunami per Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą ar Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją).</p> <p>3. Nustačius, kad Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje vyksta baudžiamieji procesai tam pačiam asmeniui dėl tos pačios nusikalstamos veikos, prokuroras pradeda tiesiogines konsultacijas su kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, kad būtų rastas veiksmingas sprendimas, siekiant išvengti paralelių procesų neigiamų padarinių ir, jei yra galimybė, sukcentruoti baudžiamąjį procesą vienoje valstybėje. Jeigu byla perduota į teismą, prokuroras informuoja bylą nagrinėjantį teismą apie šių konsultacijų eigą ir siūlomus sprendimus, prireikus pateikdamas reikalingus prašymus šio Kodekso nustatyta tvarka. Kai yra pagrindas, prokuroras ar bylą nagrinėjantis teismas gali kreiptis į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą su siūlymu pateikti kitai Europos Sąjungos valstybei narei prašymą perimti baudžiamąjį persekiojimą arba gali pasiūlyti kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikti prašymą Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai perimti baudžiamąjį persekiojimą.</p>	

<p>3. Audito Rūmai ir už pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetų ir institucijų valdomų ir audituojamų biudžetų auditą atskirai auditoriai atskleidžia OLAF ir kitoms kompetentingoms institucijoms visus faktus, kuriuos jie sužino vykdydami savo pareigas ir kurie galėtų būti priskiriami 3, 4 ar 5 straipsniuose nurodytoms nusikalstamosioms veikoms. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės audito įstaigos darytų tą patį.</p>	<p>4. Tiesioginių konsultacijų metu nepavykus rasti veiksmingo sprendimo, prokuroras gali kreiptis į Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją) dėl pagalbos sprendžiant jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijas.</p> <p>5. Keitimosi informacija ir tiesioginių konsultacijų su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis tvarką nustato Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.</p>
<p><i>16 straipsnis</i></p> <p>Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos pakeitimas</p> <p>1995 m. liepos 26 d. Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencija, įskaitant jos 1996 m. rugsėjo 27 d., 1996 m. lapkričio 29 d. ir 1997 m. birželio 19 d. protokolus, pakeičiama šia direktyva valstybių narių, kurioms ji yra privaloma, atžvilgiu nuo 2019 m. liepos 6 d.</p> <p>Valstybių narių, kurioms ši direktyva privaloma, atžvilgiu nuorodos į Konvenciją laikomos nuorodomis į šią direktyvą.</p>	<p>Valstybės kontrolės įstatymas</p> <p>21 straipsnis. Ryšiai su Seimu, Vyriausybe, teisėsaugos, audito institucijomis ir kitų valstybių aukščiausiosiomis audito institucijomis</p> <p>1. Valstybės kontrolė, valstybinio audito metu nustačiusi nuolatinius, esminius ar visuomenės interesų pažeidimus, praneša Seimui, Vyriausybei, teisėsaugos institucijoms ir imasi kitų prevencinių priemonių, kad pažeidimai nepasikartotų.</p> <p><...></p>
<p><i>17 straipsnis</i></p> <p>Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p>1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. liepos 6 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos perduoda</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p> <p>BK projektas</p> <p>8 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas</p> <p>1. Papildyti Kodekso priedą 34 punktu:</p> <p>Visiškas</p>

<p>Komisijai šių priemonių tekstus. Tas nuostatas jos taiko nuo 2019 m. liepos 6 d. Valstybės narės, priimančios tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Į jas taip pat įtraukiamas pareiškimas, kad valstybių narių, kurioms ši direktyva privaloma, atžvilgiu nuorodos galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose į šią direktyvą pakeistą konvenciją laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir to teiginio formuluotę nustato valstybės narės.</p> <p>2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.</p>	<p>„34. 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL 2017 L 198, p. 29).“</p>
<p><i>18 straipsnis</i></p> <p>Ataskaitų teikimas ir vertinimas</p> <p>1. Komisija ne vėliau kaip 2021 m. liepos 6 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, kokių mastu valstybės narės ėmėsi priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos.</p> <p>2. Nedarant poveikio kituose Sąjungos teisės aktuose nustatytoms ataskaitų teikimo pareigoms, valstybės narės kasmet Komisijai pateikia šiuos statistinius duomenis apie 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, jei tų statistinių duomenų turima centriniu lygmeniu atitinkamoje valstybėje narėje:</p> <p>a) inicijuotų baudžiamųjų procesų skaičių, nutrauktų procesų skaičių, procesų, kurių metu buvo išteisinta, skaičių, procesų, kurių metu priimtas apkaltinamasis nuosprendis, skaičių ir vykstančių procesų skaičių;</p> <p>b) sumas, susigrąžintas po baudžiamųjų procesų, ir įvertintą žalą.</p> <p>3. Komisija ne vėliau kaip 2024 m. liepos 6 d., atsižvelgdama į savo pagal I dalį pateiktą</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>

<p>ataskaitą bei valstybių narių pagal 2 dalį pateiktus statistinius duomenis, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamas nacionalinės teisės aktų, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, poveikis Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo prevencijai.</p> <p>4. Komisija ne vėliau kaip 2022 m. liepos 6 d., remdamasi valstybių narių pagal 2 dalį pateiktais statistiniais duomenimis, pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje, atsižvelgdama į bendrą tikslą sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, įvertina, ar:</p> <p>a) 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta riba yra tinkama,</p> <p>b) 12 straipsnyje išdėstytos nuostatos dėl senaties terminų yra pakankamai veiksmingos,</p> <p>c) šia direktyva veiksmingai sprendžiami sukčiavimo vykdant viešuosius pirkimus atvejai.</p> <p>5. Prie 3 ir 4 dalyse nurodytų ataskaitų prireikūs pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, į kurį gali būti įtrauktos konkrečios nuostatos dėl sukčiavimo vykdant viešuosius pirkimus.</p>		
<p><i>19 straipsnis</i></p> <p>Įsigaliojimas</p> <p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i>.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	
<p><i>20 straipsnis</i></p> <p>Adresatai</p> <p>Ši direktyva pagal Senatis skirta valstybės narėms.</p> <p>Teisingumo ministras Elvinas Jankevičius 20190913</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	